

UCHWAŁA Nr XXII/158/2016
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 24 października 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2015 roku „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2015”

Na podstawie art. 19 pkt 1 i art. 112 ust 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 i 3a oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 814), uchwala się:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w 2015 roku „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2015”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
(-)
Jacek Gross

UZASADNIENIE

„Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2015” została przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/252/2009 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 października 2009 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji strategii pomocy społecznej i działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim.

Przedstawienie Radzie Powiatu sprawozdania z realizacji „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2015” jest obowiązkiem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

„Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2015” jest dokumentem, który ma inicjować zachowania służące wzmocnieniu postaw aktywnych oraz wspieranie osób, dzieci i młodzieży oraz rodzin zgłaszających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Przedstawiony projekt uchwały Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, zgodny jest z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 – 2024” - obszar priorytetowy: Kapitał ludzki i społeczny (P2), Cel strategiczny CS.2.1 Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki oraz Cel strategiczny CS.2.2 Wartościowy kapitał społeczny.

Przewodniczący Rady

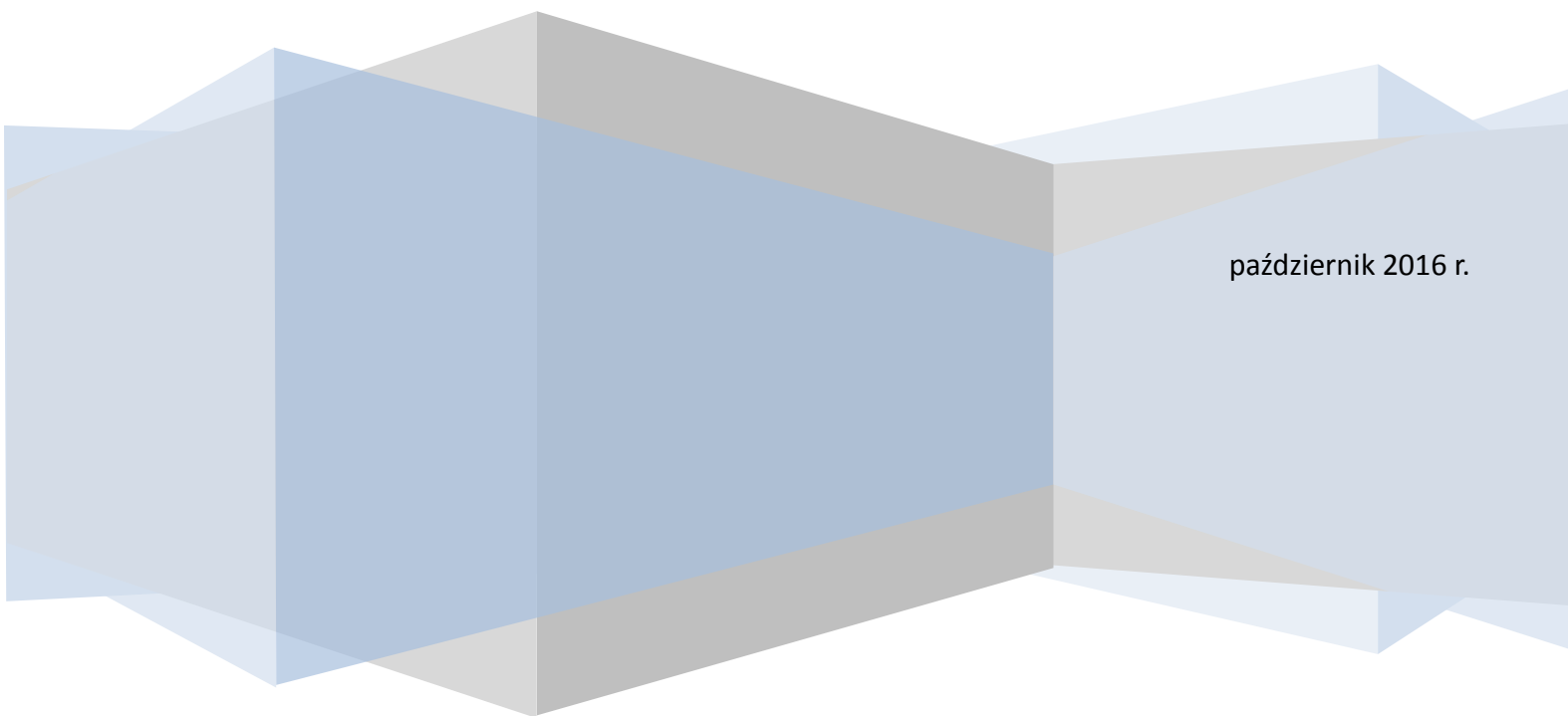
(-)

Jacek Gross

Sprawozdanie z realizacji w 2015 roku

**„Powiatowej strategii rozwiązywania
problemów społecznych
Powiatu Nowodworskiego
na lata 2009 – 2015”**

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowym Dworze Gdańskim**

październik 2016 r.

„Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009 – 2015”, zwana w dalszej części Strategią jest zbiorem znormalizowanych ze sobą długoterminowych, zintegrowanych działań realizowanych z wykorzystaniem różnych zasobów, możliwości, umiejętności i środków, których połączonym celem jest poprawa sytuacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zwiększenie zakresu umiejętności społecznych osób objętych działaniami.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Strategia jest dokumentem, który w założeniu ma inicjować postępowania służące wzmocnieniu postaw aktywnych oraz wspieranie osób, dzieci i młodzieży oraz rodzin zgłaszających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Działania te mają być kreowane poprzez rozwój różnego rodzaju usług, w tym wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Celem polityki społecznej jest zabezpieczenie niezbędnych podstawowych potrzeb materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych. Za niezbędne należy uznać doprowadzenie do samodzielności życiowej osoby lub rodziny poprzez wspieranie w rozwiązywaniu problemów.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego w 2015 roku obowiązywał dokument przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/252/2009 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 października 2009 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji strategii pomocy społecznej i działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim.

Nieodłącznym uzupełnieniem Strategii jest tworzenie, wdrażanie i realizacja programów, które są instrumentem wspierającym realizowanie działań i celów jak również wytyczają kierunek działań określonych w Strategii:

1. **„Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2009-2015”**, opracowany w zakresie zadań w obszarze rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych (Uchwała Nr XXVIII/253/2009 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 października 2009 r.);
2. **„Powiatowy program pomocy dziecku i rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2010 – 2015”** - jest dokumentem opracowanym w celu sprawnego i trafnego realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie (Uchwała Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr XXXVI/318/2010 z dnia 27 sierpnia 2010 r.);
3. **„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w Powiecie Nowodworskim”** - został opracowany w celu podejmowania przez różne instytucje wspólnych, kompatybilnych działań w kierunku sprawnego i efektywnego przeciwdziałania przemocy. Dokument ten wyznacza jeden z kierunków pomocy dziecku i rodzinie, m. in.

poprzez działalność statutową jednostek, instytucji i organizacji (Uchwała Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr XXXVI/319/2010 z dnia 27 sierpnia 2010 r.);

4. **„Powiatowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2011 – 2015”** - określa zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą (Uchwała Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr XII/68/2011 z dnia 29 listopada 2011 r.);
5. **„Powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej”** - określa realizację kierunków pomocy rodzinie wytyczonych na podstawie sporządzonej oceny zasobów pomocy społecznej w Powiecie Nowodworskim (Uchwała Nr XIX/130/2012 z dnia 18 maja 2012 r.);
6. **„Powiatowy program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie”** - głównymi założeniami Programu jest realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc a także edukacja sprawców przemocy. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie powinny być tak ukierunkowane aby zmniejszyć ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększyć ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie (Uchwała XXXI/211/2013 z dnia 30 września 2013 r.);
7. **„Program aktywności lokalnej Powiatu Nowodworskiego na lata 2014 – 2016”** - został uchwalony w celu określenia kierunków i działań wspierających rozwój aktywnej integracji w ramach realizacji projektów systemowych przez powiatowe centra pomocy rodzinie (Uchwała Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr XXXIX/287/2014 z dnia 29 października 2014 r.).

Programy zostały uchwalone jako narzędzia wspierające rozwój systemu pomocy i wsparcia osób oraz rodzin znajdujących się w obszarze pomocy społecznej, stanowiąc integralną i operacyjną część Strategii.

Misja Strategii została określona następująco:

Powiat Nowodworski poprzez tworzenie warunków harmonijnego rozwoju chce zapewnić swoim mieszkańcom jak najlepsze warunki do życia w poczuciu bezpieczeństwa, oraz umożliwić im realizację planów osobistych, zawodowych i społecznych poprzez:

1. **zapewnienie wszystkim potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej, oraz do szeroko pojętego poradnictwa;**
2. **poprawy warunków mieszkaniowych;**
3. **integracje zawodową i społeczną różnych grup społecznych w tym m. im. młodzież, kobiety, osoby niepełnosprawne;**
4. **wspieranie grup szczególnego ryzyka i zapobieganie ich społecznemu wykluczeniu;**
5. **aktywizacje społeczności lokalnych;**
6. **wspieranie lokalnych inicjatyw;**
7. **szerzenie edukacji ustawicznej;**
8. **pomoc w zwalczaniu długotrwałego bezrobocia;**

9. zapewnienie dostępu do informacji.

Wszelkie działania prowadzone są w odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby osób, rodzin, grup i społeczności, zaś przy ich realizacji wykorzystywany będzie istniejący potencjał ludzki i instytucjonalny.

Powiat stawia na szeroko pojętą profilaktykę oraz budowanie lokalnego partnerstwa przy rozwiązywaniu problemów społecznych i lokalnych.

Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz ich aktywizowanie do włączenia się w rozwiązywanie istniejących problemów. Uznaje się bowiem, że problemy indywidualne jak i społeczne mogą zostać rozwiązane wyłącznie przez lub przy współudziale istniejących podmiotów.

W Strategii jak i programach założono stworzenie w miarę spójnego i efektywnego systemu wsparcia instytucjonalnego, gwarantującego zaspokajanie różnorodnych potrzeb i oczekiwań. Wypracowany dla społeczności Powiatu Nowodworskiego system wsparcia sprawdzał się przede wszystkim w wypadku pojawienia się konkretnych problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, a której przezwycięzenie wykracza poza jej własne środki, możliwości i uprawnienia.

W konsekwencji Strategia miała posłużyć do stworzenia warunków do ukształtowania się społeczeństwa w zminimalizowanym stopniu pozostającego w ubóstwie a zarazem społeczeństwa bezpiecznego, zdrowego i zintegrowanego. Dokonaniu tych zamierzeń, ujętych w ramach celu strategicznego miały posłużyć zadania dążące do realizacji poszczególnych celów operacyjnych.

REALIZACJA
„POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU NOWODWORSKIEGO NA LATA 2009 – 2015”
INFORMACJA ZA 2015 ROK

W niniejszym raporcie o realizacji w 2015 r. „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009 – 2015” znajdują się jedynie kluczowe informacje, które stanowią kanwę całości działań, metod pracy, form wsparcia w zakresie pomocy społecznej oraz obszarach mających ważne znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców Powiatu Nowodworskiego.

O ostatecznym znaczeniu i wartości merytorycznej „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009 – 2015” z pewnością decydują zawarte w niej priorytety i praktyczne działania niezbędne do realizacji przyjętych celów.

CEL STRATEGICZNY nr 1.	Wspieranie rodzin we właściwym pełnieniu jej funkcji.
CELE OPERACYJNE	1.1 Promowanie zastępczych form opieki. 1.2 Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. 1.3 Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i innym dysfunkcjom rodziny.
CEL STRATEGICZNY nr 2.	Ograniczenie skali problemu uzależnień i jego negatywnych skutków.
CELE OPERACYJNE	2.1 Rozwój profilaktyki uzależnień. 2.2 Rozwój systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzinnego.
CEL STRATEGICZNY nr 3.	Minimalizowanie negatywnych skutków zjawiska ubóstwa.
CELE OPERACYJNE	3.1 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin ubogich. 3.2 Zwiększanie poziomu wiedzy na temat środowisk dotkniętych zjawiskiem ubóstwa.
CEL STRATEGICZNY nr 4.	Aktywizacja lokalnego rynku pracy.
CELE OPERACYJNE	4.1 Wspieranie działań na rzecz integracji społecznej i adaptacji bezrobotnych na rynku pracy. 4.2 Promocja przedsiębiorczości.
CEL STRATEGICZNY nr 5.	Zapewnianie pełnego udziału w życiu społecznym osobom starszym i niepełnosprawnym.
CELE OPERACYJNE	5.1 Efektywne zagospodarowanie czasu wolnego osób starszych. 5.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych. 5.3 Tworzenie placówek dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie i standaryzacja istniejących.

	<p>5.4 Podjęcie działań na rzecz integracji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>5.5 Usprawnienie systemu usług opiekuńczych.</p>
--	--

Wdrażanie i realizacja założeń „Powiatowej Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Nowodworskim na lata 2009 – 2015” obejmują cele strategiczne i operacyjne, działania i zadania w których wskazano podmioty odpowiedzialne zaangażowane w realizację, terminy realizacji, wymagane środki oraz źródła finansowania. Określone cele operacyjne, działania i zadania nie stanowiły zamkniętego katalogu usług społecznych.

CEL STRATEGICZNY 1.

WSPIERANIE RODZIN WE WŁAŚCIWYM PEŁNIENIU JEJ FUNKCJI

1. na bieżąco aktualizowanie informacji na stronach internetowych, zamieszczanie informacji w prasie lokalnej;
2. współpraca i współdziałanie z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem, Policją, służbą zdrowia, placówkami oświaty – wypracowanie procedur współpracy;
3. zapraszanie i udział pracowników placówek oświatowych, pomocy społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych;
4. organizowanie okolicznościowych imprez dedykowanych środowisku lokalnemu, organizacja pikników, uroczystości gminnych, rozgrywek sportowych, wycieczek, występów, pokazów, zabaw, konkursów, akcji promocyjnych;
5. organizowanie działań mających na celu promowanie zdrowego stylu życia, w tym uprawianie sportu;
6. udziały w projektach, organizacja zajęć psychologiczno – pedagogicznych, sportowych i dydaktyczno – wyrównawczych;
7. powstanie placówek zapewniających opiekę dla dzieci (świetlice, przedszkola);
8. organizowanie zajęć pozalekcyjnych w świetlicach środowiskowych, organizowanie zajęć m. in. manualno – plastycznych, informatyczno – komputerowych, nauki gry na instrumentach, organizowanie gier i zabaw sportowych, prowadzenie zajęć w ramach projektów unijnych;
9. realizacja postanowień porozumienia pomiędzy Komendantem Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim a przedstawicielami miast/gmin w sprawie gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
10. wsparcie rodzin przez pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny;
11. współpraca placówek szkolnych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorów społecznych i zawodowych z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny Ośrodków Pomocy Społecznej;
12. współpraca placówek szkolnych z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
13. organizowanie kampanii informacyjno – profilaktycznych nt. uzależnień;
14. organizowanie spotkań okolicznościowych dla dzieci podopiecznych Ośrodków Pomocy Społecznej, organizacja zabawy mikołajkowej „Mikołaj i ja” oraz „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych;

15. organizowanie zajęć dla rodziców, w tym szkolenia z elementami warsztatu;
16. zorganizowanie zajęć edukacyjno – profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu edukacji seksualnej, edukacji zawodowej;
17. zorganizowanie akcji profilaktycznych;
18. spotkania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji z wychowawcami, pedagogami i rodzicami;
19. realizacja przez placówki szkolne programów profilaktycznych;
20. realizacja programów profilaktycznych, m. in. „Dzień otwarty Diagnozy Logopedycznej”, „Dzień diagnozy dojrzałości emocjonalno – społecznej”, „Dzień diagnozowania gotowości do nauki matematyki”;
21. prowadzenie badań w ramach działalności diagnostycznej: badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, przesiewowe, wydawanie orzeczeń o kształceniu specjalnym i nauczaniu indywidualnym, prowadzenie terapii (np. logopedycznych, psychologicznych, dzieci autystycznych) oraz zajęć (np. korekcyjne), grupy wsparcia, spotkania dla rodziców, rozmowy terapeutyczno – wspierające;
22. zorganizowanie warsztatów i zajęć dla wszystkich dzieci Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Drewnicy nt. przemocy i agresji rówieśniczej (rozpoznawanie, zgłaszanie zaobserwowanych negatywnych zachowań kolegów, szukanie pomocy i wsparcia) oraz organizowanie kampanii prozdrowotnych dla uczniów szkoły;
23. prowadzenie działalności doradczo – wspierającej polegającej m. in na konsultacjach prowadzonych na wniosek rodzina (opiekuna), porady wspomagające.

CEL STRATEGICZNY 2.

ORGANICZNIE SKALI PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I JEGO NEGATYWNYCH SKUTKÓW

1. organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki patologii społecznej;
2. zorganizowanie kampanii informacyjno – profilaktycznych nt. uzależnień;
3. organizowanie akcji profilaktycznych;
4. spotkania funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji z wychowawcami, pedagogami i rodzicami;
5. realizacja programów profilaktycznych;
6. systematyczny monitoring przez pracowników socjalnych sytuacji rodzinnych, których ten problem dotyczy;
7. zatrudnienie terapeuty i prowadzenie punktu konsultacyjnego – działania niekierowane na niesienie pomocy uzależnionym, rodzinom osób uzależnionych oraz ich dzieciom;
8. zatrudnienia psychologa;
9. organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych;
10. udzielenie wsparcia poprzez przyznanie pomocy w formie zasiłku celowego w związku z podjęciem leczenia;
11. działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – podejmowanie działań w celu uzyskania zgody od osoby uzależnionej na podjęcie leczenia odwykowego, kierowanie do sądu wniosków dotyczących wydania postanowienia w celu zastosowania przymusowego leczenia zamkniętego, kierowanie do punktów konsultacyjnych, funkcjonowanie „Telefonu Zaufania”;

12. kierowanie do odpowiednich placówek zajmujących się leczeniem uzależnień: poradni zdrowia psychicznego, ośrodków leczenia uzależnień, szpitalnych oddziałów psychiatrycznych.

CEL STRATEGICZNY 3.

MINIMALIZOWANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW ZJAWISKA UBÓSTWA

1. współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich w zakresie pomocy żywnościowej dla rodzin ubogich, współpraca z Kościołem;
2. zadania realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej: wypłata świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych), udzielania wsparcia w postaci schronienia, posiłków, praca socjalna;
3. zapewnienie pomocy rzeczowej dla rodzin, pomoc w dożywianiu dzieci w szkole, finansowanie pobytu dzieci w przedszkolu dla najuboższych rodzin;
4. pomoc materialna w ramach wieloletniego programu pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
5. diagnozowanie środowiska rodzin dotkniętych zjawiskiem ubóstwa na terenie Powiatu prowadzona jest systematycznie, poprzez monitoring pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
6. przyjęcie uchwał gminnych, miejskich, powiatowych dzięki którym usprawniona została praca poszczególnych jednostek i instytucji poprzez współpracę i sprawny przepływ informacji;
7. bieżące przekazywanie informacji do różnych instytucji celem uzyskania wsparcia w realizacji wspólnych działań;

CEL STRATEGICZNY 4.

AKTYWIZACJA LOKALNEGO RYNKU PRACY

1. Cel strategiczny realizowany przede wszystkim przez **Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim**, poprzez:
  - 1) usługi pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego;
  - 2) organizacja grupowych porad zawodowych, udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia oraz umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu;
  - 3) dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy dla pracodawców w celu stworzenia nowego stanowiska pracy;
  - 4) udzielanie jednorazowych, bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych;
  - 5) przyznawanie bonów stażowych, szkoleniowych oraz na zasiedlenie dla osób bezrobotnych do 30 roku życia,
  - 6) finansowanie dodatków aktywizacyjnych;
  - 7) organizacja prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie - użytecznych a także staży zawodowych dla osób bezrobotnych;

- 8) współpraca instytucji pomocowych z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie kierowania klientów pomocy społecznej na kursy i szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy;
- 9) w ramach poradnictwa zawodowego udzielanie porad indywidualnych dla osób bezrobotnych;
- 10) organizacja giełd pracy;
- 11) promocja zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych poprzez podejmowane działania w celu zatrudnienia, w tym pracy niesubsydiowanej, pracy interwencyjnej, robót publicznych, podejmowanie działalności gospodarczej, tworzenie stanowisk pracy;
- 12) udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- 13) współuczestniczenie w rekrutacji osób bezrobotnych dla potrzeb organizacji pozarządowych;
- 14) organizacja szkoleń grupowych oraz organizowanie kursów i szkoleń zawodowych zgodnie z indywidualnymi potrzebami odniesionymi do popytu na lokalnym rynku pracy;
- 15) sporządzanie półrocznych i rocznych monitoringów zawodów deficytowych i nadwyżkach w Powiecie Nowodworskim, określanie kierunków zmian w odniesieniu do zawodów wywierających najwyższy wpływ na lokalny rynek pracy;
- 16) wsparcie pracodawców w ramach organizacji prac interwencyjnych, staży oraz dofinansowanie na stworzenie nowych miejsc pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej;
- 17) udzielenie indywidualnych porad dla pracodawców;
- 18) funkcjonowanie Centrum Aktywizacji Zawodowej przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Dworze Gdańskim,
- 19) finansowanie kosztów przejazdu m.in. z miejsca zamieszkania do miejsca pracy, do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca odbywania stażu czy szkolenia;
- 20) refundowanie pracodawcy lub przedsiębiorcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia;
- 21) realizowanie projektów i programów:
  - a. Program specjalny pn. „Nowe perspektywy na rynku pracy” - dla osób z ustalonym III profilem pomocy, w szczególności dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności,
  - b. Program specjalny własny - skierowany w szczególności do osób w wieku 30-50, z ustalonym III profilem pomocy,
  - c. Program „JUNIOR” - skierowany do osób w wieku do 30 roku życia,
  - d. Wsparcie spółdzielni socjalnych w ramach środków pozyskanych z rezerwy ministra - dla 12 osób, (w tym 12 osób niepełnosprawnych),
  - e. Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.1.1 – mechanizm ZIT dla Powiatowych Urzędów Pracy - skierowany do osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia,

w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i 50+, dla których został ustalony II profil pomocy,

- f. Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER) Oś Priorytetowa 8.1 – skierowany do osób młodych do 29 roku życia, tzw. grupy NEET, dla których ustalony został II profil pomocy.

2. **Młodzieżowe Centrum Kariery** w Nowym Dworze Gdańskim jest, w uzupełnieniu do Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej, stacjonarną placówką poradnictwa i informacji zawodowej dla młodzieży.

1) Merytoryczne aspekty działania obejmują:

- a) poradnictwo i informację zawodową: usługi doradcze i informacyjne, projektowanie indywidualnych planów działania,
- b) przedsiębiorczość,
- c) pośrednictwo pracy (nawiązywanie kontaktów z pracodawcami, organizację targów i giełd pracy oraz innych zbiorowych przedsięwzięć przyczyniających się do nawiązania kontaktów z pracodawcami),
- d) nauka aktywnego poszukiwania pracy,
- e) kursy i szkolenia,
- f) opracowywanie i aktualizowanie lokalnej informacji edukacyjno-zawodowej.

2) Szczegółowe cele działalności Młodzieżowego Centrum Kariery to między innymi:

- a) indywidualne i grupowe zajęcia z dziedziny poradnictwa zawodowego,
- b) aktualne informacje o możliwościach kształcenia, doksztalcenia, szkolenia oraz rynku pracy,
- c) nauka technik autoprezentacji,
- d) kreowanie wśród młodzieży postawy przedsiębiorczości,
- e) mini-wykłady na temat poszukiwania pracy przez Internet, zakładania własnej firmy,
- f) przeprowadzanie indywidualnych badań uzdolnień i zainteresowań,
- g) gromadzenie aktualnych ofert pracy od pracodawców,
- h) informacja o ofertach pracy dla osób poszukujących pracy.

CEL STRATEGICZNY 5.

ZAPEWNIENIE PEŁNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. organizacja imprez okolicznościowych, m. in. spotkania opłatkowe, spotkania integracyjne; wycieczki;
2. organizowanie zajęć w zakresie teatralnym, których uczestnikami są seniorzy i młodzież;
3. usprawnienie systemu usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych – działania realizowane głównie przez zakłady opieki zdrowotnej, spółki lekarskie;
4. zatrudnienie do pracy w środowisku przez Ośrodki Pomocy Społecznej pielęgniarki neuropsychiatryczne oraz opiekunki;

5. udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku stałego, celowego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego;
6. wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez realizację pilotażowego programu pn. „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
7. możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do:
  - 1) uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym;
  - 2) zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych a także sprzętu rehabilitacyjnego;
  - 3) likwidacji barier technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się;
  - 4) sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
  - 5) usług tłumacza języka migowego – przewodnika;
8. wypisywanie na bieżąco w poradniach specjalistycznych oraz w poradniach podstawowej opieki zdrowotnej (zgodnie z potrzebami) zleceń na zaopatrzenie ortopedyczne i środki pomocnicze w ramach refundacji Narodowego Funduszu Zdrowia;
9. informacja na temat dofinansowania a także o dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych znajdują się na stronach internetowych oraz w formie ulotek, plakatów a także informacje przekazywane są bezpośrednio przez pracowników poszczególnych jednostek;
10. działalność ośrodków rehabilitacyjnych na terenie Powiatu Nowodworskiego;
11. pomoc w formie usług opiekuńczych – oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób chorych, niepełnosprawnych oraz w podeszłym wieku świadczona w ramach zadań własnych gminy przez Ośrodki Pomocy Społecznej;
12. tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
13. podejmowanie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne w ramach środków Funduszu Pracy;
14. udział Powiatowego Urzędu Pracy, Ośrodków Pomocy Społecznej w rekrutacji osób do uczestnictwa w projektach systemowych;
15. wsparcie i opieka medyczna realizowana przez Powiatowe Centrum Zdrowia poprzez dostęp do lekarzy specjalistów w zakresie: chirurgii ogólnej, okulistycznej, dermatologicznej, kobiecej, onkologicznej, otolaryngologicznej, ortopedycznej przeciw/gruźliczej, promocja zdrowego stylu życia (akcje, plakaty, ulotki), wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży (w poradni pediatrycznej), zapewnienie dostępu do lekarza przez całą dobę, całodobowe ratownictwo medyczne, kierowania na rehabilitację oraz wydawanie zleceń na zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny bądź pomocniczy.

**„PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2009-2015”
INFORMACJA ZA 2015 ROK**

W dniu 30 października 2009 r. Uchwałą Nr XXVIII/253/2009 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zatwierdzono „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowodworskim na lata 2009-2015”.

Celem strategicznym programu jest podjęcie i realizacja działań, które doprowadzą do stworzenia warunków pełnego uczestnictwa w życiu społecznym osób niepełnosprawnych i osób starszych, oraz umożliwienie im dostępu do różnorodnych form rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ramach celów szczegółowych w 2015 roku podejmowano liczne działania, których realizacja została przedstawiona poniżej.

Cel I – Rozwój rehabilitacji społecznej i służb wspierających.

Działania:

1. kierowanie osób niepełnosprawnych oraz opiekunów na turnusy rehabilitacyjne;
2. wsparcie funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej;
3. wsparcie organizacji pozarządowych prowadzących rehabilitację osób niepełnosprawnych;
4. promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób niepełnosprawnych;
5. organizacja grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich bliskich;
6. zapewnienie wsparcia psychologicznego w ramach indywidualnej pomocy psychologicznej;
7. utworzenie środowiskowego domu samopomocy.

L.p.	Działania
1.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim dofinansowuje ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym. W roku 2015 liczba ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ogółem wynosiła 154 osób (w tym 34 opiekunów). Przyznano dofinansowanie 132 osobom (w tym 29 opiekunom) na łączną kwotę 111 014 zł.</p> <p>Dofinansowaniem w roku 2015 zostały objęte dzieci i młodzież do 24 r.ż. ucząca się i niepracująca oraz osoby niepełnosprawne ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.</p> <p>Wyplacono dofinansowanie dla 92 osób dorosłych (w tym 20 opiekunów) na łączną kwotę 94 929 zł oraz dla 20 dzieci i młodzieży (w tym 9 opiekunów) na łączną kwotę 16 085 zł.</p> <p>W siedzibie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim udostępniano osobom indywidualnym zgromadzone oferty i rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych z udziałem dofinansowania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przedstawiano możliwości skorzystania z tej formy rehabilitacji, udzielano indywidualnej pomocy uczestnikom w kompletowaniu wniosków o przyznanie dofinansowania.</p>

	<p>Na bieżąco współpracowano z organizatorami turnusów w zakresie prawidłowego rozliczenia się z przekazanego dofinansowania (na podstawie faktury lub innego dokumentu potwierdzającego zakup usługi przez osobę niepełnosprawną).</p>
<p>2.</p>	<p>Na terenie Powiatu Nowodworskiego swoje siedziby mają trzy warsztaty terapii zajęciowej, w których uczestniczy 66 osób niepełnosprawnych. Na ich działalność i funkcjonowanie przekazano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 1 008 204 zł oraz 120 824 zł środków Powiatu Nowodworskiego. Warsztaty powstały przy Stowarzyszeniach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Warsztat Terapii Zajęciowej Nowy Dwór Gdańskim (21 uczestników) - Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” w Nowym Dworze Gdańskim 2) Warsztat Terapii Zajęciowej Marzęcino (20 uczestników) – Stowarzyszenie dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie, 3) Warsztat Terapii Zajęciowej Jantar (25 uczestników) – Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze. <p>Stowarzyszenia udzielały wsparcia warsztatom poprzez darowizny rzeczowe, pomoc finansową, współpracę z opiekunami osób niepełnosprawnych. Kontakty z opiekunami uczestników warsztatów odbywają się poprzez rozmowy indywidualne i telefoniczne, korespondencję, wizyty w domu rodzinnym uczestnika, pracownicy warsztatów starają się pomagać w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych.</p> <p>Wszystkie stowarzyszenia, przy których funkcjonują warsztaty terapii zajęciowej, współpracują ze sobą oraz innymi organizacjami pozarządowymi, lokalnymi władzami, służbą zdrowia i oświatą w zakresie rehabilitacji, opieki medycznej, pedagogicznej oraz przyuczenia do zawodu. Każdy z warsztatów na bieżąco, w miarę swoich możliwości poprawia stan techniczny budynku oraz dba o wygląd estetyczny budynku a także pracowni, w których odbywają się zajęcia terapeutyczne.</p> <p>Uczestnicy warsztatów na bieżąco mają zapewnione wsparcie w ramach indywidualnej lub grupowej pomocy psychologicznej. W warsztatach prowadzone są zajęcia m.in.: ogólnousprawniające, przygotowujące do życia w środowisku społecznym, rozwijające umiejętności życia codziennego, rozwijające umiejętności zawodowe a także prowadzone są treningi zachowań i umiejętności społecznych. Uczestnicy warsztatów w ramach integracji ze środowiskiem biorą czynny udział w różnego rodzaju imprezach i wyjazdach integracyjnych, wyjazdach do kina i teatru, wycieczkach krajoznawczych, spartakiadach sportowych, edukacyjnych, sprawnościowych (m.in.: „Dzień kobiet i chłopaka”; zabawa Walentynkowa; wspólne imprezy integracyjne dla wszystkich uczestników warsztatów: „Grillowanie pod chmurką” organizowane przez warsztat w Marzęcinie, „Pożegnanie lata” organizowane przez warsztat w Nowym Dworze Gdańskim, bal karnawałowy w Rybinie organizowany przez warsztat w Jantarze; turniej „bocci” w Elblągu i wiele innych). Organizowane są także kursy, wystawy prac uczestników warsztatów. Udział w takich przedsięwzięciach szeroko promuje sport, rekreację, kulturę i turystykę wśród osób niepełnosprawnych, jak i osób pełnosprawnych. Należy dodać, że co roku uczestnicy warsztatów przygotowują i uroczystie obchodzą Święta Wielkanocne, Święta Bożonarodzeniowe. Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze zorganizowało „I Mistrzostwa w poławianiu bursztynu osób</p>

	<p>niepełnosprawnych - Jantar 2015". W tej imprezie uczestniczyły niepełnosprawne osoby z 8 warsztatów terapii zajęciowej. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Marzęcinie użycza bezpłatnie hali sportowej dla uczestników warsztatu w Marzęcinie.</p>
3.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim współpracuje z organizacjami na terenie Powiatu Nowodworskiego, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, które w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych odgrywają bardzo istotną rolę. Organizacje te tworzą tzw. „trzeci sektor”, działając na obszarze pomiędzy administracją państwową a osobą niepełnosprawną, jako ważne podmioty współtworzące społeczeństwo obywatelskie.</p> <p>Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano organizowany przez Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe - "Międzynarodowy Dzień Białej Laski" (kwota dofinansowania - 900 zł) oraz organizowany przez Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów - „Dzień Seniora” (kwota dofinansowania – 1 500 zł). W obu imprezach kulturalno – integracyjnych dofinansowaniem zostało objętych około 115 niepełnosprawnych uczestników.</p>
4.	<p>Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim zrzesza osoby niewidome i słabowidzące ze znacznym (30 osób) i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (33 osoby) z Powiatu Nowodworskiego. Koło zrzesza ogółem 63 członków zwyczajnych w tym 1 osoba jest członkiem nadzwyczajnym. Celem organizacji jest m.in.: poradnictwo w zakresie rehabilitacji, organizowanie szkoleń z zakresu samodzielnego i bezpiecznego poruszania się oraz obowiązujących przepisów w zakresie ulg i przywilejów, prowadzenie działalności integracyjnej, prowadzenie działalności informacyjno – biurowej a także współpraca z różnymi instytucjami na rzecz osób niepełnosprawnych w rozwiązywaniu różnych problemów swoich członków.</p> <p>W roku 2015 organizowane były wyjazdy m.in.: do Nowego Stawu i Malborka – zwiedzanie Zamku Krzyżackiego (42 uczestników), na Ogólnopolską Pielgrzymkę Osób Niewidomych do Łowicza (10 uczestników), wycieczka po Gminie Ostaszewo (18 uczestników). Na przestrzeni całego roku 2015 w siedzibie biura Polskiego Związku Niewidomych Koła Powiatowego prowadzony był, przez specjalistów – pracowników Oddziału Pomorskiego Polskiego Związku Niewidomych, cykl szkoleń dla członków związku w grupach jak i szkolenia indywidualne poszczególnych członków. Szkolenia te dotyczyły m.in.: praw i obowiązków wynikających ze statutu, przepisów prawnych dotyczących ulg i przywilejów członków Polskiego Związku Niewidomych, korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego, przyrządów medycznych i optycznych przystosowanych dla osób niewidomych i słabowidzących. Szkolenia indywidualne to przede wszystkim – nauka poruszania się w terenie z białą laską i wędrowanie na orientację. Koło Polskiego Związku Niewidomych organizowało obchody z okazji „Dnia Kobiet” także "Międzynarodowy Dzień Białej Laski" oraz "Spotkanie opłatkowe" z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, instytucji i organizacji współpracujących oraz młodzieży z Żuławskiego Ośrodka Kultury, która swoimi występami uświetniła te uroczystości. Zorganizowanie spotkań i wyjazdów było możliwe dzięki dotacjom z Urzędu Miejskiego, Starostwa Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Oddziału Pomorskiego Polskiego Związku Niewidomych, darowizn</p>

	od sponsorów oraz 1% OPP. Zarząd Koła czeka na swoich członków w każdy czwartek od godz. 9.00-12.00 w siedzibie Koła przy ul. Drzymały 4.
5.	<p>Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Nowym Dworze Gdańskim zrzesza około 612 członków w tym 129 osób niepełnosprawnych. W roku 2015 dla swoich członków, zorganizowanych zostało wiele imprez integracyjno - kulturalnych m.in.: Dzień Rybaka, wigilia, majówka, zabawa karnawałowa, zabawa andrzejkowa, Dzień Seniora, Noc Świętojańska w Stegnie, wyjazdy na basen do Ośrodka „Neptun” w Jantarze; wycieczki turystyczno – krajoznawcze po Polsce m.in.: wycieczka Wieliczka – Praga –Bratysława- Wiedeń – Drezno - Wrocław, Szymbark – Łubiana – Kościerzyna, do Warszawy, Wejherowa, Krynicy Morskiej (wycieczka łącząca pokolenia) czy Fromborka (pożegnanie lata). Członkowie Związku uczestniczyli także w wyjazdach do teatru na spektakle (m. in. „Lalka”, „Edith i Marlen”, „Wesołe kumoszki z Widsorn w Teatrze Szekspirowskim), wyjazdy do kina („Pani Dulski”), do filharmonii bałtyckiej („Operetki czar”) i w wiele innych. Członkowie Związku brali udział w spartakiadzie w Pucku. Przy Polskim Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów działają zespoły muzyczne „Bursztyнки” w Nowym Dworze Gdańskim, „Fala” w Stegnie oraz „Żuławianki” w Ostaszewie, które swoimi występami umilają organizowane uroczystości a także wyjeżdżają ze swoimi koncertami na różne konkursy.</p> <p>Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów prowadzi w Żuławskim Ośrodku Kultury „Klub Seniora”, który zrzesza od 20-30 członków. Spotkania odbywają się w każdy czwartek od godz. 10-12. Trzy razy w tygodniu (od wtorku – do czwartku) w Żuławskim Domu Kultury organizowana jest gimnastyka dla seniorów. Część członków jest także uczestnikami Uniwersytetu III Wieku, gdzie miło i intensywnie spędzają czas.</p>
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie zorganizował zabawę Mikołajkową dla dzieci od 2 do 11 lat oraz dla dzieci niepełnosprawnych bez względu na wiek. Podczas zabawy 66 dzieciom wręczono paczki świąteczne ze słodyczami. Dzieciom biorącym udział w różnorodnych konkursach, zostały wręczone nagrody rzeczowe. Poczestunek oraz nagrody dla uczestników imprezy zostały ufundowane przez lokalnych sponsorów.
7.	Uczniowie ze Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz Gimnazjum Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim wzięli czynny udział w ogólnopolskiej akcji „Pola Nadziei”. Zbierali datki do puszek na opiekę hospicyjną sprawowaną przez Hospicjum im. Ks. E. Dutkiewicza SAC w Gdańsku. Organizatorem zbiórki jest Fundacja Hospicyjna. Cały dochód ze zbiórki przeznaczony został na pomoc hospicjum dziecięcemu na Pomorzu.
8.	Żuławski Ośrodek Kultury zorganizował spotkanie choinkowe dla osób samotnych i potrzebujących, w tym niepełnosprawnych.
9.	<p>Fundacja Kreatywna Edukacja w Nowym Dworze Gdańskim jest prężnie działającą organizacją w Powiecie Nowodworskim. Realizuje wiele projektów skierowanych dla seniorów, wśród których są także osoby z niepełnosprawnością.</p> <p>W 2015 r. Fundacja Kreatywna Edukacja realizowała projekty: „W świecie okien Kompetencje cyfrowe i społeczne osób starszych z gminy Nowy Dwór Gdański”- realizowany we współpracy z Żuławskim Ośrodkiem Kultury i Biblioteką Publiczną</p>

	<p>dofinansowany ze środków Gminy Nowy Dwór Gdański oraz „W świetle okien – Kompetencje cyfrowe i społeczne osób starszych z powiatu nowodworskiego”- realizowany we współpracy z Żuławskim Ośrodkiem Kultury, Biblioteką Publiczną oraz Zespołem Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim, dofinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.</p> <p>Celem obydwu projektów było podniesienie kompetencji cyfrowych osób starszych, wzrost aktywności społeczno-kulturalnej oraz integracja wewnątrz-i międzypokoleniowa. Seniorzy odbyli kursy komputerowe, dzięki którym pozyskali podstawową wiedzę na temat obsługi komputera i narzędzi internetowych, korzystali również z kafejki e-seniora prowadzonej przez młodszych wolontariuszy.</p> <p>Fundacja Kreatywna Edukacja organizuje, co roku Andrzejkowy bal charytatywny zorganizowany przy współudziale Żuławskiego Ośrodka Kultury oraz nauczycieli ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim. Zebrane pieniądze przekazywane są osobom z niepełnosprawnością na zakup sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego lub ich leczenie.</p>
10.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia osobom niepełnosprawnym pomoc psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego.
11.	Zespół Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim organizuje oraz uczestniczy w różnych akcjach skierowanych do osób niepełnosprawnych m.in. zbieranie nakrętek plastikowych, udział w festynach „Dzień autyzmu”, „Mikołajki”, festynach szkolnych (udział dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Nowym Dworze Gdańskim oraz z Fundacji „Wróć” z Jantaru) i wiele innych. Uczniowie korzystają z porad pedagoga i doradcy zawodowego. Zespół Szkół Nr 2 udziela wsparcia finansowego oraz rzeczowego. Współpracuje z instytucjami pozaszkolnymi m.in., Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
12.	<p>Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego współfinansował zadania publiczne organizacjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku emerytalnym. W roku 2015 Urząd Miejski przeznaczył środki na zadania zorganizowane przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Nowym Dworze Gdańskim: „Organizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę i promocję zdrowia, korzystanie z basenu w Jantarze”, „Dzień Seniora - integracja ze środowiskiem ludzi zdrowych poprzez organizację imprez integracyjno-rekreacyjnych”; 2) Stowarzyszenie dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Marzęcinie: „Już się znamy – wspólnie się bawimy i wspólnie czas spędzamy”, „W zdrowym ciele zdrowy duch - popieramy każdy ruch”; 3) Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski- Koło Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim: „Integracja osób niewidomych i słabowidzących”; 4) Akcja Katolicka Diecezji Elbląskiej Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Kępkach: „Pamiętajmy o seniorach”; 5) Stowarzyszenie Kępki: Spotkanie wigilijne osób w wieku emerytalnym –

	<p>podtrzymywanie tradycji bożonarodzeniowych;</p> <p>6) Fundacja Kreatywna Edukacja w Nowym Dworze Gdańskim: „W świecie okien – kompetencje cyfrowe i społeczne osób starszych z Gminy Nowy Dwór Gdański”.</p>
13.	<p>Stowarzyszenie "Nadzieja i Pomoc" w Nowym Dworze Gdańskim prowadzi działania skierowane do niepełnosprawnych dzieci i młodzież, a także ich rodziców. W Stowarzyszeniu uczestniczą nie tylko jego członkowie, ale również osoby niepełnosprawne spoza tej organizacji. Stowarzyszenie skupia 26 osób niepełnosprawnych. W ciągu roku raz w tygodniu funkcjonuje świetlica dla dzieci niepełnosprawnych. Dzieci pozostają pod fachową opieką nauczyciela prowadzącego świetlicę, wspieranego przez wolontariuszy. Również w ramach wolontariatu członkowie Stowarzyszenia mający odpowiednie wykształcenie i doświadczenie udzielają indywidualnego wsparcia psychologicznego.</p> <p>Realizacja zadań jest możliwa dzięki pozyskiwaniu środków zewnętrznych w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych oraz dzięki zaangażowaniu wolontariuszy.</p>

Cel II – Systematyczne znoszenie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Działania:

1. likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, w tym w placówkach oświatowych poprzez udział powiatu w różnych programach;
2. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
3. dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
4. dofinansowanie do zakupu środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych;
5. dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
6. wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych przy każdym obiekcie użyteczności publicznej;
7. wyznaczenie w urzędach dostępnych miejsc ułatwiających obsługę niepełnosprawnych interesantów.

L.p.	Działania
1.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim realizuje zadanie dotyczące likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, które finansowane jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach likwidacji wyżej wymienionych barier zostało złożonych 15 wniosków na łączną kwotę 89 716 zł.</p> <p>Podpisanych i zrealizowanych zostało 7 umów na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się na łączną kwotę 14 817 zł, z tego: 4 umowy na likwidację barier architektonicznych na kwotę: 8 537 zł (przystosowanie łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej) oraz 1 umowa na likwidację barier w komunikowaniu się (sprzęt komputerowy) na kwotę 1 000 zł a także 2 umowy na likwidację barier</p>

	<p>technicznych (łóżko rehabilitacyjne) na kwotę 5 280 zł.</p> <p>Celem likwidacji barier architektonicznych i technicznych jest umożliwienie osobie niepełnosprawnej samodzielnego korzystania z urządzeń, ciągów komunikacyjnych, swobodnego poruszania się itp. W zależności od rodzaju niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb wybierane są sposoby likwidacji istniejących utrudnień. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu pozwoli osobom niepełnosprawnym na sprawniejsze porozumiewanie się, a także uczestniczenie w życiu społecznym. Maksymalne dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 95 % kwoty zadania i nie może przekroczyć piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.</p>
2.	<p>Powiat Nowodworski ramach pilotażowego programu "Aktywny samorząd" finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych pozyskał środki w wysokości 100 791 zł. Realizacją programu zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu, społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.</p> <p>W ramach powyższego programu zostało podpisanych 25 umów na łączną kwotę 94 648 zł, w tym: Moduł I – 6 umów na kwotę – 38 127 zł. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 19 umów na łączną kwotę - 56 521 zł</p> <p>Osoby niepełnosprawne w ramach powyższego programu otrzymały dofinansowanie między innymi na: utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym; zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości; utrzymanie aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej a także uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym dla niepełnosprawnych studentów.</p>
3.	<p>Na terenie Powiatu Nowodworskiego remontowane są nawierzchnie chodników, jednocześnie wykonywane są obniżenia krawężników przy przejściach dla pieszych, co ułatwia osobom niepełnosprawnym sprawniejsze poruszanie się.</p>
4.	<p>W budynkach warsztatów terapii zajęciowej na bieżąco likwidowane są bariery architektoniczne oraz znoszone są bariery w komunikowaniu się zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.</p>
5.	<p>Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański w ramach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zostały przystosowane podjazdy i chodniki w obiektach użyteczności publicznej i placówkach oświatowych. W budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 przeprowadzono remont sanitariatów, w ramach, którego przystosowano je dla potrzeb osób niepełnosprawnych. We wsi Marynowy, przy wiejskiej świetlicy, wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych. W ramach inwestycji przystosowano jeden lokal dla rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem.</p> <p>Urząd Miejski w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się przeszkolono osobę w języku migowym. Gmina zapewnia dzieciom niepełnosprawnym realizującym obowiązek szkolny dowóz do szkół i ośrodków.</p>
6.	<p>Na terenie miasta Krynica Morska większość obiektów użyteczności publicznej jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>

Cel III – Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. organizowanie szkoleń przygotowujących osoby niepełnosprawne do podjęcia zatrudnienia;
2. przystosowanie i tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;
3. wsparcie finansowe dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą;
4. wspieranie i zachęcanie pracodawców do tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowania;
5. wspierania organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych;
6. prowadzenie szkoleń i przekwalifikowań stosownie do osób niepełnosprawnych;
7. udział powiatu w programach na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych np. program wyrównywania różnic między regionami;
8. aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie osobistego asystenta osoby niepełnosprawnej.

L.p.	Działania
1.	<p>Powiatowy Urząd Pracy w 2015 r. podjął następujące działania wobec osób niepełnosprawnych:</p> <p>Program Specjalny pn. „Nowe perspektywy na rynku pracy” – realizowany w wyniku pozyskania dodatkowych środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej skierowany do osób z ustalonym III profilem pomocy w szczególności dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.</p> <p>W ramach programu 24 osoby w tym 13 osób niepełnosprawnych wzięły udział w następujących formach pomocy: kontakt z doradcą klienta w celu zaplanowania Indywidualnego Planu Działania 2-dniowe spotkanie z psychologiem (zwrot kosztów dojazdów na spotkania), pakiet zdrowotny (skierowanie do lekarza medycyny pracy na podstawowe wyniki), organizacja 6-cio miesięcznych robót publicznych na terenie gmin powiatu nowodworskiego, premia dla pracodawców za zatrudnienie osób po zakończeniu udziału w programie.</p> <p>„Junior” – program realizowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, skierowany do osób w wieku do 30 r.ż.. W ramach programu 4 osoby z orzeczeniem niepełnosprawności skorzystały ze staży zawodowych przez okres maksymalnie 7 m-cy.</p> <p>Formy wsparcia założone w programie: świadczenie na rehabilitację zawodową, stypendium za odbywanie stażu płatne poza programem ze środków Funduszu Pracy, premia dla pracodawców za zatrudnienie osób niepełnosprawnych po zakończeniu stażu, stała opieka i kontakt z doradcą zawodowym z urzędu pracy w trakcie odbywania stażu.</p> <p>„Wsparcie spółdzielni socjalnych” w ramach środków pozyskanych z rezerwy ministra – dla 12 osób w tym 3 osób niepełnosprawnych.</p> <p>Formy wsparcia: refundacja częściowego wynagrodzenia za osoby zatrudnione w spółdzielniach socjalnych, przyznanie dotacji na przystąpienie do istniejącej spółdzielni.</p> <p>„Regionalny Program operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.1.1 –</p>

	<p>mechanizm ZIT dla Powiatowych Urzędów Pracy” - skierowany do osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 r.ż., w szczególności do: osób długotrwale bezrobotnych, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, osób niepełnosprawnych i +50, dla których został ustalony II profil pomocy. W projekcie udział wzięło 78 osób, z czego 3 osoby niepełnosprawne.</p> <p>W ramach tego programu zastosowano formy wsparcia: szkolenia indywidualne pod zapewnienie zatrudnienia, refundacje dla pracodawców na stworzenie nowych miejsc pracy, staże zawodowe organizowane u pracodawców, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.</p> <p>„Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER) Oś Priorytetowa 8.1” – skierowany do osób młodych do 29 r.ż., tzw. Grupy NEET, dla których ustalony został II profil pomocy. W projekcie wzięło udział 124 osoby, w tym 2 osoby niepełnosprawne.</p> <p>Formy wsparcia: bony szkoleniowe pod potrzeby pracodawcy, bony stażowe 6 m-czne, po których następuje zatrudnienie na okres kolejnych 6 m-cy, prace interwencyjne, staże zawodowe, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, zwrot kosztów dojazdów do pracy w wyniku skierowania z urzędu pracy w celu podjęcia zatrudnienia.</p>
2.	<p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim w latach 2012-2015 realizował projekt unijny w ramach projektu systemowego „Aktywność społeczno – zawodowa mieszkańców źródłem rozwoju gminy Nowy Dwór Gdański”. W ramach tego projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, 16 osób niepełnosprawnych zostało zaktywizowanych społecznie, zawodowo i edukacyjnie.</p>
3.	<p>Na terenie Gminy Stegna działają dwie Spółdzielnie Socjalne „Partner” i „Serwis Stegna” dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. osób niepełnosprawnych. Spółdzielnia „Partner” została założona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "DAR" w Jantarze i inne osoby fizyczne. Świadczy usługi opiekuńcze, pralnicze, zajmuje się również pielęgnacją terenów zielonych. W sezonie letnim zatrudnionych było około 20 osób natomiast poza sezonem około 15 osób. Natomiast Spółdzielnia „Serwis Stegna” została utworzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "DAR" w Jantarze oraz Gminę Stegna. Spółdzielnia ta zajmuje się kompleksowymi usługami komunalnymi - sprzątnięciem, czyszczeniem, porządkowaniem, a także w partnerstwie zajmuje się usługami stolarskimi i remontowymi. Spółdzielnia zatrudnia na stałe 8 osób i również 8 osób zatrudnionych było w czasie sezonu letniego. Spółdzielnie działają na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji. Praca w spółdzielni ma przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu.</p>

Cel IV – zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług medycznych, rehabilitacyjnych i pomocy terapeutycznej.

Działania:

1. zapewnienie szerszego dostępu do lekarza specjalisty na terenie Powiatu Nowodworskiego;
2. inicjowanie tworzenia ośrodków i placówek rehabilitacyjnych;
3. rozwój systemu informacji na temat możliwości dofinansowania i dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych;

4. dalszy rozwój wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego;
5. współorganizacja szkoleń dla kadry pomocowej na tematy medyczno – rehabilitacyjne,
6. dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji działających w zakresie rehabilitacji;
7. dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

L.p.	Działania
1.	W placówkach opieki zdrowotnej organizowane są różnorakie badania specjalistyczne dla mieszkańców Powiatu Nowodworskiego.
2.	W poradni ortopedycznej oraz innych placówkach opieki zdrowotnej na bieżąco wypisywane są wnioski dotyczące zaopatrzenia ortopedycznego, oraz środków pomocniczych, typu: wózki inwalidzkie, chodziki, obuwie ortopedyczne itp.
3.	<p>Powiatowe Centrum Zdrowia sp. z o.o. w Malborku Szpital w Nowym Dworze Gdańskim realizuje świadczenia lecznicze, pielęgnacyjno - opiekuncze, rehabilitacyjne oraz promuje zdrowy styl życia. W 2015 roku placówka wykonała świadczenia medyczne: 1249 – liczba hospitalizacji pacjentów w Szpitalu w Nowym Dworze Gdańskim (oddział wewnętrzny); 1249 – liczba przyjęć w Izbie przyjęć; 14560 – liczba osobodni w Zakładzie Opieki Leczniczej; liczba porad udzielanych pacjentom w poszczególnych poradniach: 7042 – chirurgia ogólna, 3245 – okulistyka, 3812 – dermatologiczna, 2475 – kobieca, 1559 – onkologiczna, 2091 – otolaryngologiczna, 3712 – ortopedyczna, 1426 - przeciwgruźlicza; liczba wyjazdów Zespołów Ratownictwa Medycznego – 3090.</p> <p>W Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym następuje ciągle usprawnianie systemu usług rehabilitacyjnych, poprzez zakup dodatkowego niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego i prowadzenie rehabilitacji czynnej u pacjentów przebywających w zakładzie.</p> <p>Podczas udzielania świadczeń medycznych we wszystkich poradniach, podczas hospitalizacji szpitalnych i innych promowany jest zdrowy styl życia dostosowany do choroby, wieku itd.. W placówce wywieszane są plakaty, ulotki promujące zdrowie. Podczas imprez masowych również prowadzone były akcje promujące zdrowy styl życia. W poradni pediatrycznej dzieci i młodzież otrzymują wsparcie psychologiczne, jeżeli istnieje potrzeba kierowane są do psychologa.</p> <p>Osobom uzależnionym po udzieleniu pierwszej pomocy medycznej w Izbie przyjęć lub Oddziale wewnętrznym, placówka kieruje na leczenie specjalistyczne do odpowiednich placówek – poradni zdrowia psychicznego, ośrodka leczenia uzależnień i szpitalnych oddziałów psychiatrycznych.</p> <p>Powiatowe Centrum Zdrowia zapewnia dostęp do lekarza przez całą dobę poprzez leczenie stacjonarne na oddziale wewnętrznym, Izbie Przyjęć oraz Podstawowej Opieki Zdrowotnej – nocnej i świątecznej opiece zdrowotnej.</p> <p>Całodobowo funkcjonuje Ratownictwo Medyczne: karetka „S” – Nowy Dwór Gdańskim, karetka „P” – Stegna, oraz w sezonie letnim karetka „P” – Krynica Morska.</p> <p>Powiatowe Centrum Zdrowia w Malborku Szpital w Nowym Dworze Gdańskim współorganizuje szkolenia dla kadry pomocniczej w zakresie udzielania pierwszej</p>

	<p>pomocy oraz reagowania w poszczególnych przypadkach wymagających pomocy pacjentów oraz współpracuje ze wszystkimi instytucjami w Powiecie Nowodworskim oraz samorządami.</p>
4.	<p>Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „WRÓĆ” w Jantarze w 2015 r. kontynuowała działania zmierzające do objęcia kompleksowym wsparciem dzieci i osoby dorosłe dotknięte niepełnosprawnością, w tym niepełnosprawnością sprzężoną, zamieszkujące tereny wiejskie województwa pomorskiego. Fundacja „Wróc” jest organem prowadzącym Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy w Jezierniku oraz Lasowicach Wielkich. Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy jest niepubliczną, specjalistyczną placówką oświatową. Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży z głęboką niepełnosprawnością umysłową w wieku 3-25 lat oraz dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością sprzężoną w wieku 3-24 lat. Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy w Jezierniku wspiera codziennie 26 dzieci oraz ich najbliższych. Obowiązek szkolny oraz edukacja ustawiczna prowadzona jest poprzez terapie: psychologiczną, logopedyczną, socjoterapię, terapię przez sztukę, rehabilitację leczniczą i opiekę zdrowotną. Fundacja bardzo prętnie uczestniczy w różnego rodzaju projektach. W 2015 r. w ramach projektu „Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych w Różnych Typach Placówek” realizowała dwa programy w oparciu o bazę obu placówek w Jezierniku i Lasowicach Wielkich. W ramach konkursu IX program „Rehabilitacja osób niepełnosprawnych – zwiększenie samodzielności życiowej” objął 98 uczestników. Fundacja również w 2015 r. zrealizowała innowacyjny projekt pn. „Utworzenie Centrum Rekreacji RC w Jantarze”. Na powierzchni ponad 400 m² zbudowano makietę miasteczka drogowego z układem komunikacyjnym, placem manewrowym i placem budowy. Od kwietnia 2015 r. realizowane są zajęcia terapeutyczno – usprawniające i integracyjne dla podopiecznych Fundacji. Na terenie Fundacji znajduje się także: Mini ZOO, gdzie odbywają się zajęcia z animaloterapii; Ośrodek Basenoterapii, gdzie odbywają się terapie wodne; Ośrodek Hipoterapii i Jazdy Konnej, z której skorzystało ponad 80 dzieci i młodzieży z całego województwa pomorskiego. W okresie letnim placówka wspólnie z Mini ZOO i Ośrodkiem Hipoterapii pod nazwą „Centrum Rodzinnej Terapii”, prowadzi odpłatną działalność, dochód, z której w całości przeznaczony jest na rehabilitację, terapie i edukację osób z niepełnosprawnością. Fundacja dzięki środkom pozyskanym z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udziela dodatkowo ponad 16000 godzin wsparcia niepełnosprawnym dzieciom i dorosłym mieszkańcom powiatów nowodworskiego, sztumskiego i malborskiego.</p> <p>W grudniu 2015 r. na XXI Gali Nagród Bursztynowego Mieczyka im. Macieja Płazyńskiego, Fundacja „Wróc” została uhonorowana Główną Nagrodą Bursztynowego Mieczyka w kategorii Pomoc Społeczna, za innowacyjność i promowanie nowych rozwiązań w obszarze pomocy społecznej.</p>
5.	<p>Fundacja „Wróc” powołała Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji „Wróc”, które realizuje usługi rehabilitacyjne dla pacjentów w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ideą powołania Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej przez Fundację „Wróc” jest udzielenie wsparcia poprzez kompleksową pomoc medyczną oraz rehabilitacyjną osobom wymagającym zabiegów</p>

	<p>rehabilitacyjnych zamieszkałym na terenach wiejskich w bezpośredniej okolicy miejscowości Jeziernik jak i również dla mieszkańców województwa pomorskiego a w szczególności z powiatu nowodworskiego. Centrum posiada m. in. działy: kinezyterapii, hydroterapii, fizykoterapii, dział masażu. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji „Wróc” w 2015 r. udzielił świadczeń około 120 pacjentom.</p>
6.	<p>Fundacja „WRÓC” w Jantarze na terenie Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Jezierniku prowadzi odpłatnie wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. W zasobach wypożyczalni znajdują się m.in.: łóżka rehabilitacyjne, koncentratory tlenu, wózki inwalidzkie, pionizatory itp. Wypożyczony sprzęt dowożony jest do wypożyczającego przez Fundację. Z usług wypożyczalni korzysta, co roku ponad 50 osób.</p>
7.	<p>Na terenie Powiatu Nowodworskiego znajdują się ośrodki rehabilitacyjne, które organizują dla osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami 14 - dniowe turnusy rehabilitacyjne dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p>
8.	<p>Samodzielny Publiczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Terapeutyczny dla Dzieci i Młodzieży filia w Nowym Dworze Gdańskim przyjmuje na rehabilitację dzienną dzieci i osoby dorosłe. W cyklu terapeutycznym Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje do 10 dni zabiegowych, nie więcej jednak niż 5 zabiegów dziennie. W przypadkach medycznie uzasadnionych lekarz kierujący może wypisać skierowanie od razu na dwa cykle zabiegowe.</p>
9.	<p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim wykonała ogólnie 2 085 badań diagnostycznych (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne oraz przesiewowe). Poradnia wydała 116 orzeczeń z różnym rodzajem dysfunkcji i niepełnosprawności (m.in.: upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, autyzm, niepełnosprawność ruchowa - afazja ruchowa, niepełnosprawność sprzężona, wczesne wspomaganie, słabe słyszenie). W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej dzieci objęte są terapią: logopedy, psychologa oraz pedagoga. Na terenie Poradni odbyły się terapie oraz zajęcia dla dzieci i uczniów m.in.: zajęcia edukacyjno – rozwojowe, wspieranie rozwoju małego dziecka (0-4 lat), wspieranie rozwoju małego dziecka (5-6 lat), terapia logopedyczna, terapia jąkania, terapia dzieci autystycznych i z zespołem Aspergera, rozmowy terapeutyczne (z dziećmi) – wspierające oraz diagnozujące problem, socjoterapia +ART, Zdolni z Pomorza – zajęcia integracyjne, zajęcia z uczniami zdolnymi - ogólnie objętych zostało 234 dzieci. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna organizuje także spotkania dla rodziców dzieci objętych zajęciami: z socjoterapii +ART, wspomagające rozwój, praca psychologiczna – indywidualna z rodzicami, edukacyjno – rozwojowe a także objętych terapią: autystyczną, pedagogiczną, jąkania, czy logopedyczną. W poradni znajduje się również Szkoła dla rodziców, grupa wsparcia dla rodziców dzieci autystycznych, ponadto w Poradni prowadzone są również rozmowy terapeutyczne – wspierające lub psychoedukacyjne dla rodziców dzieci objętych terapią psychologiczną – tymi formami pomocy ogólnie</p>

	<p>objętych zostało 221 rodziców.</p> <p>W Poradni organizowane były także terapie i zajęcia dla pedagogów, psychologów, logopedów szkolnych i przedszkolnych oraz nauczycieli pracujących z dziećmi z autyzmem – łącznie 42 nauczycieli. Poradnia prowadzi także warsztaty edukacyjno – profilaktyczne, warsztaty z edukacji seksualnej, zajęcia z edukacji zawodowej oraz organizuje wykłady a także prelekcje na różne tematy zarówno dla rodziców jak i nauczycieli oraz pedagogów.</p>
10.	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie udzielił pomocy 37 rodzinom (92 osoby w rodzinie), w których wystąpiła niepełnosprawność. Pomoc udzielana była w postaci zasiłków: stałych - liczba osób 26, liczba rodzin 26, liczba osób w rodzinach 48, liczba wypłaconych świadczeń – 264 na kwotę 109 976 zł; okresowych – liczba osób 5, liczba rodzin 5, liczba osób w rodzinach 24, liczba świadczeń 14 na kwotę 5 103 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił 6 osobom schronienia. Ponadto z osobami niepełnosprawnymi prowadzona jest ciągła praca socjalna.</p> <p>W 2015 r. podpisano z Polskim Centrum Opieki w Gdyni kolejną umowę w ramach, której na terenie Gminy Sztutowo działa system Telefonicznej Opieki Domowej PCO (Teleopieka). Zapewnia on szybki dostęp do pomocy medycznej dla osób z grupy podwyższonego ryzyka, w tym osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy.</p>
11.	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie osobom niepełnosprawnym oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej udziela różnego rodzaju form pomocy.</p> <p>Osoby niepełnosprawne korzystały z następujących form pomocy:</p> <p>usługi opiekuńcze – 17 osób w rodzinie (15 rodzin) –liczba świadczeń 7259 na kwotę 74 176 zł; specjalistyczne usługi opiekuńcze – 7 osób (7 rodzin), liczba osób w rodzinie 16 – liczba świadczeń 1184 na kwotę 33 400 zł; zasiłki dla opiekunów – 108 świadczeń – 56 160 zł; zasiłki okresowe z powodu niepełnosprawności – (11 rodzin) – 25 świadczeń na kwotę 5 520 zł - 26 osób w rodzinie; zasiłki okresowe z powodu długotrwałej choroby – (15 rodzin) – 43 świadczenia na kwotę 11 634 zł – 50 osób w rodzinie; zasiłki pielęgnacyjne wypłacane dla dzieci oraz osób niepełnosprawnych – 1 085 świadczeń na kwotę 166 005 zł; świadczenia pielęgnacyjne wypłacane dla opiekunów osób niepełnosprawnych – 96 świadczeń na kwotę 48 776 zł.</p> <p>Opłacono pobyt w domu pomocy społecznej dla 2 osób (24 świadczenia) w łącznej wysokości 54 247 zł.</p> <p>Osoby niepełnosprawne z terenu gminy Ostaszewo korzystają z żywności z „Banku Żywności” oraz z pomocy finansowej w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych, oraz z pracy socjalnej.</p>
12.	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie wypożyczał osobom potrzebującym sprzęt rehabilitacyjny, balkoniki, wózki inwalidzkie itp.</p>
13.	<p>Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim udziela pomocy osobom niepełnosprawnym w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w tym pracę socjalną. W roku 2015 udzielono pomocy dla 220 osób niepełnosprawnych, w tym: zasiłki stałe, zasiłki okresowe i celowe m.in.; na zakup leków, dofinansowanie na dojazdy do lekarzy specjalistów, schronienie osób niepełnosprawnych w hostelach</p>

	<p>i schroniskach.</p> <p>W 2015 r. podpisano z Polskim Centrum Opieki w Gdyni kolejną umowę w ramach, której na terenie miasta i gminy Nowego Dworu Gd. działa system Telefonicznej Opieki Domowej PCO (Teleopieka). Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób.</p>
14.	<p>Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim prowadzi wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego oraz sanitarnego typu: materace przeciwodleżynowe, baseny, chodziki, balkoniki, wózki inwalidzkie, laski, kule itp.</p>
15.	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie z tytułu niepełnosprawności udzielił pomocy 188 rodzinom, w których gospodarują 283 osoby. Natomiast z tytułu długotrwałej choroby udzielono pomocy dla 155 osób. Pomoc udzielana była w postaci zasiłków: stałych - z tytułu niepełnosprawności dla 148 osób; celowych - na zakup leków dla 49 osób na kwotę 10 631 zł. Z tytułu opieki nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi wypłacono kwotę 598 671 zł dla 49 opiekunów, natomiast 38 osobom opiekującym się dziećmi niepełnosprawnymi wypłacono kwotę 511 520 zł Ośrodek opłacił pobyt dla 15 mieszkańców domu pomocy społecznej na kwotę 363 803 zł. W 2015 r. podpisano kolejną umowę z Polskim Centrum Opieki w Gdyni w ramach, której na terenie gminy Stegna działa system Telefonicznej Opieki Domowej PCO (Teleopieka). Zapewnia on szybki dostęp do pomocy medycznej dla osób z grupy podwyższonego ryzyka zamieszkałych na terenie gminy. Z tej formy pomocy skorzystało 20 osób. Ponadto z osobami niepełnosprawnymi prowadzona jest ciągła praca socjalna.</p>
16.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym w formie zasiłków celowych na zakup środków pomocniczych (np. aparaty słuchowe, itp.) oraz na zakup żywności lub innych niezbędnych artykułów.</p> <p>W 2015 r. 16 osób niepełnosprawnych korzystało z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie zasiłku stałego z tytułu niepełnosprawności w łącznej wysokości 62 505 zł. Ośrodek opłacił dla 2 osób pobyt w domu pomocy społecznej. Od grudnia 2015 r. w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatrudniony jest psycholog, z pomocy, którego mogą korzystać również osoby niepełnosprawne.</p>
17.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansował zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych - wypłacono środki finansowe w wysokości 180 630 zł, z czego: 140 290 zł na niepełnosprawne osoby dorosłe (350 wniosków), natomiast 40 340 zł na niepełnosprawne dzieci i młodzież do 24 roku życia uczącą się i niepracującą (59 wniosków).</p> <p>Przyjęto ogółem 431 wniosków osób indywidualnych na kwotę 250 671 zł. Dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego (rower stacjonarny) na kwotę 399 zł (1 umowa).</p>
18.	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udostępnia używany sprzęt rehabilitacyjny osobom niepełnosprawnym, który składowany jest w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Gdańskim.</p>

Cel V – Poszerzenie dostępu osób niepełnosprawnych do systemu informacji.

Działania:

1. prowadzenie punktów informacji dla osób niepełnosprawnych;
2. stworzenie internetowej strony poświęconej problematyce osób niepełnosprawnych;
3. szkolenie kadr zajmujących się obsługą osób niepełnosprawnych.

L.p.	Działania
1.	W Stowarzyszeniu „Nadzieja i pomoc” w Nowym Dworze Gdańskim funkcjonuje Informacja dotycząca usług rehabilitacyjnych i medycznych oraz pomocy terapeutycznej, a także Informacja nt. możliwości dofinansowania usług rehabilitacyjnych.
2.	Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej na bieżąco udzielali informacji osobom niepełnosprawnym na temat możliwości dofinansowania i dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych oraz na temat ulg i uprawnień, jakie im przysługują. Pracownicy ww. instytucji pomagają także osobom i ich rodzinom w podjęciu działań w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności czy też prawa do renty z organów emerytalno – rentowych. Pomagają również w wypełnianiu stosownych dokumentów.
3.	Na tablicy ogłoszeń Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco zamieszczane są informacje dotyczące osób niepełnosprawnych.
4.	Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wykonali ulotki dotyczące działalności jednostki oraz możliwości uzyskania różnych form pomocy przez osoby niepełnosprawne. Ulotki zostały rozesłane do instytucji oraz szkół na terenie Powiatu Nowodworskiego.
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje z lokalnymi mediami, przekazane są materiały dotyczące programów oraz projektów realizowanych przez jednostkę, a także Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco aktualizuje stronę internetową, na której znajdują się m.in. wnioski do pobrania na dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym; likwidacji barier; sprzętu rehabilitacyjnego; przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; wnioski w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; karty parkingowej jak również legitymacji dla osoby niepełnosprawnej. Na stronie znajdują się także procedury realizacji złożonych wniosków, informacje o programach ogłaszanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
7.	Powiatowy Urząd Pracy wszelkie oferty pracy, komunikaty czy informacje zamieszcza w lokalnej prasie. W budynkach użyteczności publicznej znajdują się Infomaty Powiatowego Urzędu Pracy, które pozwalają m.in. przeglądać przedstawione oferty. Powiatowy Urząd Pracy propaguje możliwość dokonania zapisów do rejestracji jak i samej rejestracji w urzędzie przez Internet.
8.	Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie brali udział w szkoleniach organizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

**„POWIATOWY PROGRAM POMOCY DZIECKU I RODZINIE
W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2010-2015”
INFORMACJA ZA 2015 ROK**

„Powiatowy program pomocy dziecku i rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2010-2015” (zwany w dalszej części Programem) został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr XXXVI/318/2010 z dnia 27 sierpnia 2010 r.

Powyższy Program został opracowany w celu sprawnego i trafnego realizowania, przez wspólną samorządową, konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie.

Dokument zawiera działania skoncentrowane na pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo – wychowawczych.

Realizacja programu była możliwa dzięki współpracy z instytucjami, takimi jak: Komenda Powiatowa Policji, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna oraz szkoły z terenu Powiatu Nowodworskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim realizowało założone na 2015 rok cele i działania zawarte w programie.

SZCZEGÓŁOWY OPIS DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W ROKU 2015

CEL STRATEGICZNY NR 1: WSPIERANIE RODZIN WE WŁAŚCIWYM PEŁNIENIU JEJ FUNKCJI

Cel szczegółowy 1.1 Promowanie zastępczych form opieki

Działanie 1.1.1 Zorganizowanie akcji promującej powstanie nowych rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim poprzez realizację zadania własnego tj. opieki i wsparcia rodzin zastępczych regularnie informował o prowadzeniu naboru na kandydatów do prowadzenia rodziny zastępczej (aktualizacja strony internetowej).

Ponadto przez cały rok, w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dostępne były ulotki dotyczące naboru i funkcjonowania rodzin zastępczych. Zorganizowano szkolenie dla nowo powstałych rodzin zastępczych niezawodowych. Do udziału w szkoleniu zakwalifikowanych zostało 6 osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodzica zastępczego. Cztery osoby ukończyły szkolenie. Natomiast pozostałe dwie osoby kontynuowały szkolenie w 2016 roku. Wydano dwa zaświadczenia kwalifikacyjne.

Przeprowadzono szkolenie, w zakresie podstawowym, dla rodzin zastępczych już funkcjonujących spokrewnionych, które Sąd Rejonowy powołuje bez konieczności zdobycia zaświadczenia kwalifikacyjnego. Szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych ukończyło 7 osób.

W dniu 24 stycznia 2015 r. zorganizowano zabawę choinkową pod hasłem „Mikołaj i ja”. Była to impreza przeznaczona dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, która miała na celu m.in. integrację środowiska pieczy zastępczej oraz promocję rodzicielstwa zastępczego.

W okresie od maja do grudnia 2015 r. funkcjonowała grupa wsparcia dla osób prowadzących rodziny zastępcze. W grupie wsparcia wzięło udział 9 osób pełniących funkcję rodzica zastępczego. Spotkania te miały na celu nawiązanie wspólnego kontaktu między

rodzinami zastępczymi, wymianę doświadczeń i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Natomiast w okresie od maja do listopada 2015 r. były organizowane warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin zastępczych, w których wzięło udział 11 wychowanków.

W ciągu całego roku rozpowszechniane były ulotki promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, proces usamodzielnienia się wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, oraz informacje dotyczące formy pomocy dla wychowanków, jaką jest możliwość zamieszkania w Mieszkaniach Chronionych.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco współpracowali z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Systematycznie była aktualizowana strona internetowa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, na której zamieszczane były informacje dotyczące akcji promujących rodzicielstwo zastępcze.

Działanie 1.1.2 Wspieranie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej regularnie współpracował ze wszystkimi instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i instytucjami wsparcia.

Rodziny zastępcze, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej oraz pozostali klienci Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, zgłaszający potrzebę konsultacji ze specjalistą miały możliwość uzyskania bezpłatnej porady psychologicznej, prawnej oraz socjalnej.

Starszy specjalista pracy z rodziną – pracownik PCPR, regularnie uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim. Pracownik socjalny Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w razie potrzeby, również uczestniczył w spotkaniach Zespołu.

Działanie 1.1.3 Wspieranie i promocja Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego.

Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy im. Ireny Sendlerowej w Nowym Dworze Gdańskim aktywnie realizował programy profilaktyczne. SOSW organizował m.in.

1. zajęcia integracyjne pod hasłem „Bezpieczna zabawa – kontakt z obcym”;
2. konferencję „Przemilczane tematy – przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży”;
3. akcję „Nie bądź zielony w temacie autyzmu. W kwietniu bądź niebieski”;
4. zajęcia profilaktyczne na temat agresji „Nie bądź agresywny – staraj się być pozytywny”;
5. konferencję „Życie z autyzmem”;
6. sztukę teatralną „Imiona autyzmu”.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali ze Szkolnym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej poprzez kontakt z pedagogiem szkoły oraz nauczycielami w celu wymiany informacji na temat uczniów, którzy są wychowankami pieczy zastępczej. Ponadto nauczyciele uczestniczyli w spotkaniach dotyczących dalszej oceny zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które odbywały się, co 6 miesięcy.

Placówka regularnie dokonuje aktualizacji strony internetowej, na której znajdują się informacje dot. działalności jednostki oraz oferta placówki.

Cel szczegółowy 1.3 Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i innym dysfunkcjom rodziny.

Działanie 1.3.1 Wspieranie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie regularnie współpracowali z pracownikami OPS oraz pedagogami szkolnymi w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.

Regularna współpraca Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej z jednostkami organizacyjnymi na terenie Powiatu Nowodworskiego miała na celu wspieranie jednostek organizacyjnych w pracy z rodziną, poprzez organizowanie spotkań skoncentrowanych na poprawie sytuacji w rodzinach, w których wystąpiła sytuacja kryzysowa. Ponadto pracownik socjalny Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej stale współpracował z rodzinami, w których wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”. Pracownik socjalny Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej aktywnie uczestniczył w spotkaniach grupy roboczej dotyczących rodzin, w których wdrażano procedurę „Niebieskiej Karty”.

Rozpowszechniane były informacje na temat działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej na stronie internetowej www.pcprndg.pl. Wykonane i rozpowszechnione zostały ulotki informujące o działaniach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz ulotki i materiały edukacyjne na temat przemocy w rodzinie.

Ponadto w minionym roku kalendarzowym jednym z działań pomocowych była również realizacja „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2013-2015”. Zajęcia prowadzone były dwa razy w miesiącu i miały charakter spotkań indywidualnych oraz grupowych. Na zajęciach mobilizowano uczestników do odgrywania przykładowych scenek rodzajowych, odwrócone odgrywanie ról. Program obejmował zarówno część merytoryczną jak i praktyczną. Zasadniczym celem programu było przeciwdziałanie agresywnym zachowaniom osób stosujących przemoc domową tym samym niwelowanie zjawiska przemocy. Sposób i czas monitorowania efektów programu polegała na monitorowaniu rodzin w szczególności poprzez wywiad środowiskowy, stały kontakt z Ośrodkami Pomocy Społecznej, stały kontakt z kuratorami zawodowymi oraz kontakty z członkami Zespołów Interdyscyplinarnych.

Działanie 1.3.4 Zwiększenie zakresu współpracy z policją.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie regularnie współpracowali z Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, poprzez wspólne uczestnictwo w Zespołach Interdyscyplinarnych oraz wymianę informacji dotyczących nieletnich wychowanków kierowanych do placówek resocjalizacyjnych. Ponadto współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących zagrożonych środowisk, w których istnieje prawdopodobieństwo zabezpieczenia dziecka z uwagi na niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim aktywnie wspierało Komendę Powiatową Policji w akcji mającej na celu rozpowszechnianie wśród osób pokrzywdzonych przestępstwem informacji na temat możliwości uzyskania pomocy. Działanie to było możliwe poprzez uczestnictwo w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. W dniach 23.02.2015 r. - 28.02.2015r. pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz

Komendy Powiatowej Policji udzielali bezpłatnych porad informacyjno - prawnych. Działania miały charakter interdyscyplinarny.

Działanie 1.3.7 Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim ściśle współpracowało ze stowarzyszeniami, które prowadzą na terenie Powiatu Nowodworskiego Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych na rzecz minimalizacji ich problemów społecznych. W 2015 roku funkcjonowały Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Gdańskim, Marzęcinie oraz Jantarze. Celem działalności warsztatów było przygotowanie ich uczestników do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

CEL STRATEGICZNY NR 2: OGRANICZENIE SKALI PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I JEGO NEGATYWNYCH SKUTKÓW

Cel szczegółowy 2.1 Rozwój profilaktyki uzależnień.

Działanie 2.1.1 Organizowanie kampanii informacyjno – profilaktycznych na temat uzależnień.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim wspierał działalność Gminnych Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rozpowszechniano ulotki oraz plakaty, dotyczące skutków wszelkiego rodzaju uzależnień oraz form pomocy w wyjściu z nałogu. Ponadto na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco były aktualizowane informacje dotyczące dyżurów psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego, którzy udzielają wsparcia osobom m. in. z problemem związanym z uzależnieniem. Z pomocy mogły skorzystać nie tylko osoby uzależnione, ale również osoby z ich otoczenia.

Miasto Krynica Morska w 2015 roku organizowało grupę wsparcia dla osób z problemem alkoholowym, prowadzoną przez terapeutę. W Krynicy Morskiej organizowano kampanie informacyjno – profilaktyczne na temat uzależnień:

1. „Krynica Morska przeciw pijanym kierowcom – 2015”;
2. „Krynica Morska przeciw przemocy i dopalaczom – 2015/2016”.

Działanie 2.1.2 Organizowanie akcji profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie regularnie współpracują z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej oraz pedagogami szkolnymi wspierając profilaktykę uzależnień. W ofercie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej znajduje się możliwość odbycia, na wniosek szkoły, prelekcji dotyczących profilaktyki uzależnień. W dniach 14.05.2015 r. oraz 11.06.2015 r. przeprowadzono prelekcję na temat "Przemoc i Uzależnienia" w Zespole Szkół Nr 2 przy ul. Warszawskiej 54. Uczniowie szkoły mieli okazję zdobyć wiedzę na temat występujących form przemocy oraz zjawisk im towarzyszących. Ponadto spotkanie z młodzieżą stworzyło okazję do poszerzenia wiedzy na temat oferowanych form pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy organizował spotkania o charakterze profilaktycznym, m.in.:

1. „Nie pal przy mnie proszę! Palenie szkodzi”;

2. „Przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz szkodliwość środków uzależniających”;
3. „Stop dopalaczom”.

Przez cały 2015 rok szkoły realizowały programy profilaktyczne o tematyce uzależnień. Pogadanki dotyczące problematyki uzależnień były skierowane zarówno do uczniów jak i rodziców podczas zebrań klasowych.

Działanie 2.1.3 Przeprowadzenie diagnozy środowiska Powiatu Nowodworskiego pod kątem występowania uzależnień.

Na terenie każdej gminy funkcjonuje Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przy Ośrodkach Pomocy Społecznej funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne składające się ze specjalistów w dziedzinie zagrożenia wykluczeniem społecznym. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w ramach potrzeb.

Ponadto wszystkie instytucje pomocowe, które pracują w środowisku osób uzależnionych regularnie ze sobą współpracują, informując się na bieżąco o sytuacji podopiecznych.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej przeprowadzili ankiety społeczne określające skalę zjawiska przemocy i uzależnień.

Ponadto, w celu zdiagnozowania problemów społecznych występujących na terenie Powiatu Nowodworskiego przeprowadzono badanie, dzięki któremu można było określić m.in. skalę zjawiska uzależnień na terenie naszego powiatu. Badania te były przeprowadzone na potrzeby tworzenia „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”.

Cel szczegółowy strategii nr 2.2 Rozwój systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Działanie 2.2.3 Zatrudnienie terapeuty uzależnień.

Na terenie gmin Powiatu Nowodworskiego (Stegna, Sztutowo, Krynica Morska oraz Nowy Dwór Gdański) była możliwość skorzystania z konsultacji terapeuty uzależnień. W Nowym Dworze Gdańskim funkcjonuje Poradnia Zdrowia Psychicznego, w której mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy specjalistów.

Działanie 2.2.4 Zwiększenie dostępności do usług medycznych dla osób uzależnionych.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego nie funkcjonuje grupa dla osób współuzależnionych oraz dla Dorosłych Dzieci Alkoholików.

Powiatowe Centrum Zdrowia w Malborku – Szpital w Nowym Dworze Gdańskim o udzieleniu pierwszej pomocy medycznej osobom uzależnionym kieruje takie osoby na leczenie specjalistyczne do odpowiednich placówek – Poradni Zdrowia Psychicznego, ośrodków leczenia uzależnień i szpitalnych oddziałów psychiatrycznych.

W przypadku braku dochodu Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej udzielają osobom uzależnionym pomocy w formie zasiłków okresowych w związku pobytem na leczeniu w ośrodku odwykowym.

CEL STRATEGICZNY NR 3: MINIMALIZOWANIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW ZJAWISKA UBÓSTWA.

Cel szczegółowy 3.1 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin ubogich/

Działanie 3.1.1 Rozszerzenie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Gdańskim.

W instytucjach działających na terenie Powiatu Nowodworskiego umieszczone są infomaty Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Gdańskim. Dzięki temu mieszkańcy Powiatu mają stały dostęp do ofert pracy zamieszczonych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Rodziny korzystające z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy mają możliwość korzystania z oferty prac społecznie użytecznych. Jednak ta oferta realizowana jest przez Ośrodki Pomocy Społecznej tylko dla podopiecznych regularnie korzystających z pomocy społecznej.

Ponadto na tablicy ogłoszeń Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie są wywieszane aktualne oferty pracy, które pośrednik pracy Powiatowego Urzędu Pracy w ramach współpracy systematycznie przesyła na adres email Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy realizował programy na rzecz osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, m.in.:

1. Program Specjalny Własny – realizowany w ramach wyodrębnionych środków z limitu Funduszu Pracy przyznanego na rok 2015 (algorytm);
2. Program specjalny pn. „Nowe perspektywy na rynku pracy”;
3. Wsparcie spółdzielni socjalnych;
4. Regionalny Program Operacyjny WP 2014-2020 Oś Priorytetowa 5 Poddziałanie 5.1.1. – mechanizm ZIT dla Powiatowych Urzędów Pracy;
5. Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER) Oś Priorytetowa 8.1.

„Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2010 – 2015” był realizowany w ramach „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009 – 2015”.

**„POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W POWIECIE NOWODWORSKIM”
INFORMACJA ZA 2015 ROK**

Realizowany w 2015 r. „Program Przeciwdziałania Przemocy w Powiecie Nowodworskim” (zwany w dalszej części Programem) został opracowany na lata 2010 - 2015.

Program został stworzony po to, aby w sposób sprawny i efektywny instytucje wspólnie przeciwdziałały przemocy. Opracowany został na potrzeby mieszkańców Powiatu Nowodworskiego. Wszystkie działania nakierowane są na pomoc i wsparcie osób dotkniętych przemocą. Priorytetowym celem programu jest niwelowanie zjawisk dysfunkcyjnych w stosunku do osoby bądź ich rodzin, w tym przede wszystkim zjawiska przemocy w rodzinie.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie celem działań było:

1. Zacieśnienie współpracy między instytucjami pomocowymi, aby efektywnie przeciwdziałać zjawisku przemocy.
2. Wdrożenie w życie i realizowanie wspólnie wypracowanych procedur dotyczących pomocy i działań w sytuacji zjawiska przemocy.
3. Zwiększenie dostępności do instytucji udzielających pomocy osobom krzywdzonym np. do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.
4. Akcja promocyjna (np. rozpowszechnianie ulotek) mająca na celu pogłębienie wiedzy na temat zjawiska przemocy; informacja w ulotkach powinna być dostępna dla mieszkańców Powiatu Nowodworskiego.
5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy, m. in. poprzez udział w kursach, szkoleniach i konferencjach.

Działania Programu na rzecz instytucji działających na rzecz rodziny, zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2015 roku przedstawiały się następująco:

Działanie 1. Wspieranie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

1. Bieżąca współpraca pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Powiatu Nowodworskiego w wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudności w funkcjonowaniu w życiu codziennym.
2. Stałe porady psychologiczne, prawnicze oraz pracownika socjalnego dla rodzin zastępczych. Między innymi, poradnictwo specjalistyczne w zakresie wypełniania funkcji rodziny zastępczej, pomoc w przezwyciężaniu trudności związanych z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej. Ponadto poradnictwo prawne w zakresie pomocy w ustaleniu świadczeń alimentacyjnych dla dzieci z rodzin zastępczych.

Liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy specjalistów

Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

Rok	2014	2015
Liczba rodzin	28	11
Liczba udzielonych porad	52	21

3. Podejmowanie działań na rzecz osoby i rodziny dysfunkcyjnej, poprzez spotkania przedstawicieli jednostek organizacyjnych oraz członków tych rodzin, wspólne przygotowywanie planu pomocy, konsultacje terapeutyczne w miarę potrzeb ukierunkowane na konkretny problem.
4. Funkcjonowanie Mieszkań Chronionych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nowodworskiego, dla 5 usamodzielniających się wychowanków. Rozpowszechnianie informacji na temat funkcjonowania Mieszkań Chronionych w ulotkach informacyjnych oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

**Liczba wychowanków pieczy zastępczej zamieszkujących Mieszkania Chronione
w 2014/2015 roku**

Okres zamieszkania		
	2014	2015
Styczeń	2	2
Luty	2	2
Marzec	2	2
Kwiecień	0	2
Maj	0	2
Czerwiec	0	2
Lipiec	0	2
Sierpień	0	3
Wrzesień	0	3
Październik	0	3
Listopad	1	3
Grudzień	2	2

5. Przygotowanie i opracowanie, przy jednoczesnej współpracy jednostek organizacyjnych z terenu Powiatu Nowodworskiego „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”.

Działanie 2. Wspieranie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

1. Regularna współpraca Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej z jednostkami organizacyjnymi z terenu Powiatu Nowodworskiego.
2. Rozpowszechnianie informacji na temat działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, www.pcprndg.pl.
3. Wspieranie jednostek organizacyjnych z terenu Powiatu Nowodworskiego w pracy z rodziną, poprzez organizowanie spotkań mających na celu poprawę sytuacji w rodzinach problemowych.

**Spotkania pracowników jednostek organizacyjnych Powiatu Nowodworskiego
- w rodzinach w których wystąpił kryzys,
miejsce spotkań Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej**

	2014	2015
Ilość zorganizowanych spotkań	8	1

4. Działania profilaktyczne, poprzez rozpowszechnianie ulotek informacyjnych na temat form pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz osobom wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy wobec bliskich.
5. Działania profilaktyczne w pracy z młodzieżą, poprzez prelekcje w Zespole Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim nt. „Przemoc i uzależnienia” – podnoszenie wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania przemocy, rozpowszechnianie działalności PCPR oraz POIK.
6. Aktywizacja pracowników POIK, poprzez udział w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
  - 1) „Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży-jak rozpoznać i zapobiegać oraz rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym”;
  - 2) „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według Modelu Duluth”.
7. Stałe porady prawnicze, psychologiczne oraz pracownika socjalnego w zakresie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysie w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, aby nabyć umiejętności do samodzielnie funkcjonować.

**Liczba osób korzystających z pomocy
w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej
(wskaźnik odnosi się jedynie do wizyt jednorazowych)**

Rodzaj konsultacji	2013	2014	2015
Konsultacje psychologiczne	126	164	123
Konsultacje prawnicze	179	192	163
Konsultacje poradnictwo rodzinne	80	66	26

Analizując dane na przestrzeni ostatnich trzech lat, można zauważyć niewielkie różnice w statystyce w zakresie korzystania ludności Powiatu Nowodworskiego z pomocy specjalistów w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

1. Realizacja „Powiatowego Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2013-2015”.
Zasadniczym celem Programu jest przeciwdziałanie i niwelowanie zjawiska przemocy oraz zapobieganie agresywnym zachowaniom osób będących sprawcami przemocy. W związku z tym w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej organizowane są zajęcia dla grupy osób m.in. skazanych przez Sąd za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, w wyniku wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty” w rodzinie lub z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej i zabezpieczenia małoletniego dziecka w rodzinie zastępczej. Zajęcia prowadzone są przez pracownika socjalnego oraz

psychologa dwa razy w miesiącu i mają charakter spotkań indywidualnych oraz grupowych.

2. Opracowanie Programu na kolejne lata - „Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie nowodworskim na lata 2016-2018”.

Działanie 3. Zwiększenie zakresu współpracy z Policją oraz jednostkami organizacyjnymi działającymi na terenie Powiatu Nowodworskiego.

1. Wymiana informacji na temat osób potrzebujących pomocy w przezwycięzeniu kryzysu.
2. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, w kierunku rozpowszechniania informacji na temat możliwości uzyskania pomocy wśród osób pokrzywdzonych przestępstwem poprzez uczestnictwo w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” w okresie od dnia 23.02.2015 r. do dnia 28.02.2015 r.
3. Czynna współpraca Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej z Miejsko -Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie pracy z rodziną problemową.
4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim.

W 2015 roku odbyły się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim łącznie **142** posiedzenia dotyczące rodzin, w których wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”. W **47** spotkaniach uczestniczył pracownik socjalny Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

5. Stała współpraca z Zespołami kuratorskiej służby sądowej- kuratorzy w sprawach karnych oraz kuratorzy w sprawach rodzinnych i nieletnich. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w Programie korekcyjno - edukacyjnym.

**„POWIATOWY PROGRAM OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2009-2015”
INFORMACJA ZA 2015 ROK**

„Powiatowy program ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2009-2015” (zwany w dalszej części Programem) zakłada realizację dwóch celów głównych:

1. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie i poprawa systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc.

Cele szczegółowe:

1.1 Zwiększenie liczby osób objętych poradnictwem psychologicznym, prawnym, medycznym, socjalnym, popularyzacja tych form pomocy.

Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj konsultacji	2013	2014	2015
Konsultacje psychologiczne	126	164	123
Konsultacje prawnicze	179	192	163
Konsultacje poradnictwo rodzinne	80	66	26

1.2 Stosowanie jednolitej, obowiązującej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy.

Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym zjawiska przemocy poprzez dostęp do wyspecjalizowanej kadry POIK. Podnoszenie świadomości osób doświadczających przemocy w rodzinie na temat kompetencji służb pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

2.1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania zjawiska przemocy w Powiecie Nowodworskim.

Współpraca z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim poprzez czynny udział w ogólnokrajowej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” w okresie od dnia 23.02.2015 r. do dnia 28.02.2015 r. Rozpowszechnienie informacji dotyczącej akcji na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie: www.pcprndg.pl.

Rozpowszechnianie ulotek, broszurek informacyjnych na temat regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania zjawiska przemocy przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

2.2. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Natychmiastowy dostęp do pomocy kadry specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy, psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego w Powiatowy Ośrodku Interwencji Kryzysowej, możliwość udzielenia schronienia dla osób doświadczających przemocy (oferta hostelu), zabezpieczenie ofiar przemocy od strony psychologicznej, prawnej oraz egzystencjalnej w okresie przebywania na terenie hostelu.

Osoby korzystające ze schronienia w Hostelu w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej (przemoc w rodzinie)	
dorośli	1
dzieci	1
razem	2

2.3. Odziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

2.4. Szkolenia, podnoszenie kwalifikacji dla osób pracujących ze sprawcami przemocy.

Udział pracownika socjalnego oraz psychologa w szkoleniu dla prowadzących program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie na temat: „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według Modelu Duluth”.

**„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2015-2017”
INFORMACJA ZA ROK 2015**

„Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015-2017” został opracowany na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.).

Program wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim. Zaplanowane działania służą poprawie sytuacji rodzin biologicznych i zastępczych oraz wychowujących się w nich dzieci.

Zespół rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim podejmował działania oparte o założone w programie cele i kierunki działań oraz sposoby ich realizacji.

Cel priorytetowy: ORGANIZOWANIE EFEKTYWNEGO WSPARCIA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Cel główny: Rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej.

W 2015 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim podejmowało działania mające na celu stwarzanie warunków do rozwoju i powstawania nowych form pieczy zastępczej. Podejmowano kroki w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz budowania pozytywnego wizerunku systemu pieczy zastępczej. Przeprowadzono szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Kierunki działań	Sposoby realizacji	Efekty
Organizowanie szkoleń specjalistycznych, podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych	Zorganizowano szkolenie o tematyce: <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza i przeciwdziałanie przemocy – dziecko jako ofiara; 2. Problematyka stosowania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież; 3. Rozwój psychoseksualny dzieci i młodzież; 4. Traumatyczne wydarzenia w życiu dziecka, zaburzenia zachowania i emocji; 5. Świat dziecka trafiającego do systemu pieczy zastępczej; 6. Trening w budowaniu więzi z dzieckiem. 	31 osób pełniących funkcję rodzica zastępczego podniosło swoje kwalifikacje
	Zorganizowano szkolenie: Jak skutecznie komunikować się	16 osób pełniących funkcję rodzica zastępczego podniosło

	z własnym dzieckiem – warsztaty przeprowadzone na podstawie książki „ Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały i jak słycać, żeby dzieci do nas mówiły?	swoje kwalifikacje.
Promowanie działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej	Rozpowszechnianie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze m.in. pisma do parafii, ulotki, aktualizacja strony internetowej PCPR oraz tablicy informacyjnej.	Pozyskano 8 kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych
	Organizacja w dniu 24.01. 2015 r. zabawy choinkowej pod hasłem „Mikołaj i ja”	Zabawa choinkowa została zorganizowana dla dzieci z rodzin zastępczych.
	Organizacja w dniu 20.06.2015 r. festynu z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	W festynie o charakterze pikniku rodzinnego wzięły udział rodziny zastępcze oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Piknik był okazją do promocji idei rodzicielstwa zastępczego.
Udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego	Zapewnienie rodzinom zastępczym i dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej bezpłatnego dostępu do prawnika, psychologa, pedagoga, socjoterapeuty oraz pracownika socjalnego	10 osób skorzystało z konsultacji psychologicznych; 6 osób skorzystało z porad prawnika; 11 osób skorzystało z pomocy socjoterapeuty; 9 osób usamodzielnianych skorzystało z porad pracownika socjalnego; 3 osoby usamodzielniane zamieszkujące mieszkania chronione współpracowały z pracownikiem socjalnym
Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Po przeprowadzeniu wstępnej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziców zastępczych skierowano ich na szkolenie	Cztery osoby ukończyły szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Wydano dwa zaświadczenia kwalifikacyjne. Siedem osób ukończyło szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych.
Umożliwienie rodzinom udziału w	Zorganizowanie w okresie od maja do grudnia 2015 r. grupy wsparcia dla	W grupie wsparcia wzięło udział 9 osób pełniących

projektach realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	osób pełniących funkcje rodziny zastępczej.	funkcję rodzica zastępczego. Spotkania miały na celu nawiązanie wspólnego kontaktu między rodzinami zastępczymi, wymianę doświadczeń i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej poprzez organizowanie grup wsparcia dla dzieci	W okresie od maja do listopada 2015 r. zostały zorganizowane warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin zastępczych.	W warsztatach socjoterapeutycznych wzięło udział 11 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

2. Cel główny: Wspieranie i wzmacnianie więzi z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2015 roku prowadziło szereg działań mających na celu wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez: organizowanie spotkań rodzica biologicznego z dzieckiem w POIK, zasięganie opinii z ośrodka pomocy społecznej i wyrażanie zgody na urlopowanie dziecka do domu rodzinnego, wsparcie koordynatora podczas urlopowania. Ponadto koordynatorzy kierowali rodziców biologicznych do udziału w „Szkole dla rodziców”, która prowadzona jest przez specjalistów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i ma na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

Kierunki działań	Sposoby realizacji	Efekty
Wsparcie rodziców biologicznych poprzez wprowadzenie asystenta rodziny.	W każdej gminie na terenie Powiatu Nowodworskiego zatrudnieni są asystenci rodziny, którzy współpracują z rodziną biologiczną. Współpraca ma na celu umożliwienie dzieciom powrotu do rodziny biologicznej.	3 dzieci powróciło do rodziny naturalnej; 13 rodzin biologicznych jest objętych wsparciem asystenta rodziny.
Wsparcie rodziny zastępczej poprzez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	W 2015 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudniało: - dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; - młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej; - starszego specjalistę pracy z rodziną. Starszy specjalista pracy z rodziną współpracował z rodzinami zastępczymi z długoletnim	Liczba zatrudnionych koordynatorów – 3; Liczba rodzin zastępczych, które wnioskowały o objęcie wsparciem koordynatora – wszystkie; Każdy koordynator przynajmniej raz w miesiącu odbywał spotkanie z rodziną zastępczą;

	doświadczeniem. Przede wszystkim były to rodziny zastępcze zawodowe.	
Przygotowanie i realizacja programów pracy z rodziną naturalną.	Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu realizacji planów pracy z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Współpraca ta ma na celu stworze warunków umożliwiających powrót dzieci do rodziny naturalnej.	W efekcie współpracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej w 2015 roku 3 dzieci powróciła do rodziców biologicznych.

3. Cel główny: Integracja wychowanków pieczy zastępczej ze środowiskiem oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia.

Realizacja powyższego celu była możliwa dzięki udzielaniu poradnictwa specjalistycznego pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w formie pomocy prawnej, psychologicznej oraz socjalnej. Ponadto pracownicy PCPR służyli pomocą w przygotowaniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielniania. Pełnoletni wychowankowie mają możliwość korzystania z mieszkań chronionych znajdujących się w POIK. Z osobami usamodzielnianymi była prowadzona praca socjalna mająca na celu zwiększenie kompetencji społecznych w zakresie rozwoju osobowego i relacji interpersonalnych poprzez kształtowanie poczucia odpowiedzialności, sprawczości, wiary w siebie i własne możliwości. Ponadto pracownicy zachęcali wychowanków do podejmowania dalszej nauki.

Kierunki działań	Sposoby realizacji	Efekty
Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielniania.	poradnictwo w przygotowaniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielniania;	przy wsparciu pracowników przygotowano 6 programów usamodzielniania oraz 3 modyfikacje wcześniej sporządzonego planu;
	udzielanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomocy rzeczowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;	16 osób otrzymało pomoc finansową na kontynuowanie nauki, 1 osoba otrzymała pomoc rzeczową na zagospodarowanie oraz 1 osoba uzyskała pomoc finansową na usamodzielnienie;
	działania na rzecz pozyskiwania mieszkań dla osób usamodzielniających się;	pracownicy PCPR udzielają osobom usamodzielnianym wsparcia w działaniach mających na celu pozyskanie lokalu mieszkalnego (zbieranie dokumentacji, pisanie pism do

		gmin, pomoc prawna);
	zachęcanie do podnoszenia aspiracji edukacyjnych;	koordynatorzy uświadamiają usamodzielnianym wychowankom rolę wykształcenia w życiu społecznym i zawodowym poprzez rozmowy motywujące oraz pomoc finansową przeznaczoną na kontynuację nauki;
	praca socjalna, wsparcie psychologiczne i prawne wychowanków pieczy zastępczej	w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej zatrudnieni są specjaliści, którzy udzielają pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym.

4. Cel główny: Zapewnienie warunków do życia i rozwoju dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim dążą do uregulowania sytuacji prawnej dziecka w jak najszybszym czasie umożliwić powrót dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenie go w rodzinie przysposabiającej.

W efekcie tej pracy w 2015 roku 3 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 7 dzieci zostało zgłoszonych do Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego, natomiast 3 dzieci zostało przysposobionych.

Kierunki działań	Sposoby realizacji	Efekty
Tworzenie różnorodnych form opieki zastępczej w szczególności zawodowych, specjalistycznych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	Zgodnie z założeniami programu limit rodzin zastępczych zawodowych w 2015 roku wynosi 5 w związku z tym na wniosek rodziny niezawodowej została podpisana umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.	Przekształcono jedną rodzinę niezawodową do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej;
Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz do prowadzenia	Spośród 8 osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zakwalifikowano 6 osób do szkolenia dla rodzin zastępczych. Pozostałym dwóm osobom	Przeszkolono cztery osoby do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej; Dwoje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

rodzinnego domu dziecka	procedura kwalifikacyjna została wstrzymana ze względu na zdarzenia losowe.	rozpoczęło szkolenie, które było kontynuowane w 2016 roku ;
Organizowanie szkoleń specjalistycznych podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych	<p>Zorganizowano dwa szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych:</p> <p><u>Tematyka pierwszego szkolenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnoza i przeciwdziałanie przemocy – dziecko jako ofiara; - Problematyka stosowania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież; - Rozwój psychoseksualny dzieci i młodzieży; - Traumatyczne wydarzenia w życiu dziecka, zaburzenia zachowania i emocji; - Świat dziecka trafiającego do systemu pieczy zastępczej; - Trening w budowaniu więzi z dzieckiem. <p><u>Tematyka drugiego szkolenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak skutecznie komunikować się z własnym dzieckiem – warsztaty przeprowadzone na podstawie książki „ Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały i jak słyszeć, żeby dzieci do nas mówiły? 	<p>31 osób pełniących funkcję rodzica zastępczego podniosło swoje kwalifikacje;</p> <p>16 osób pełniących funkcję rodzica zastępczego podniosło swoje kwalifikacje.</p>

**„POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO - EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW
PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2013-2015”
INFORMACJA ZA 2015 ROK**

„Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2013-2015” (zwany w dalszej części Programem) stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celem programu, jest korygowanie zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową aby powstrzymać i zakończyć zjawisko przemocy.

Kwalifikacje do programu obejmują osoby:

1. skazane prawomocnym wyrokiem art. 201 k. k. art. 207 k. k stwierdzające sprawstwo przemocy zobligowane do uczestnictwa w niniejszym Programie z uwagi na obowiązek probacyjny;
2. osoby warunkowo zwolnione z odbycia reszty kary pozbawienia wolności;
3. osoby w rodzinach których wdrożono procedurę „Niebieska Karta”;
4. osoby, które wyrażą dobrowolną chęć uczestnictwa w Programie.

Liczba uczestników Programu z podziałem na poszczególne kryteria

Wyrok Skazujący	Procedura „Niebieskiej Karty”	Uczestnictwo dobrowolne, z innych przyczyn	Razem w 2015
2	9	2	13

W ciągu 2015 roku do programu przystąpiło 13 osób, z czego program ukończyło jedynie 5 osób.

Scenariusz do zajęć prowadzonych w ramach Programu oraz jego założenia zostały przygotowane na podstawie programu - Education Groups For Men Batter - The Duluth Model – z tego powodu do programu przyjmowani są jedynie mężczyźni.

1. Zajęcia odbywają się w formie indywidualnej i grupowej. Kwalifikacja do Programu odbywa się na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez dwoje lub jednego z prowadzących zajęcia.
2. Spotkania grupowe odbywają się dwa razy w miesiącu we wtorki w godzinach 15.00 -18.00.
3. W każdym etapie trwania Programu weryfikujemy czy uczestnik zajęć nie stosuje przemocy w rodzinie, poprzez stały kontakt z partnerami lub też pracownikami jednostek pomocy społecznej.
4. Po ukończeniu Programu każdy z uczestników otrzymuje zaświadczenie o jego ukończeniu, bądź o uczestnictwie w Programie. Aby ukończyć Program wymagana jest obecność w 60% wszystkich spotkań.
5. W 2015 roku w ramach Programu skierowanego do sprawców przemocy odbyło się 19 spotkań.

Do programu nie można kierować osób:

1. chorych psychicznie;
2. osób które są uzależnione od alkoholu i nie przeszły odpowiednio wcześniej terapii dla osób uzależnionych.

Warunkiem uczestnictwa w Programie jest przyznanie się do stosowania przemocy w rodzinie.

Uczestnicy Programu podpisują kontrakt w którym zobowiązują się między innymi do zaprzestania używania przemocy.

„PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
POWIATU NOWODWORSKIEGO NA LATA 2014 - 2016”
INFORMACJA ZA ROK 2015

Program Aktywności Lokalnej jest narzędziem rozwoju kapitału społecznego oraz integracji społecznej.

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej realizowane są przy zaangażowaniu i współpracy mieszkańców, organizacji, instytucji, firm i służą aktywizacji, edukacji i rozwojowi środowiska lokalnego.

Program Aktywności Lokalnej wdrażany jest w celu integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności społecznej, rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego. Dlatego też, podejmowane działania miały na celu wsparcie i umożliwienie osobom niesamodzielnym przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą rozwiązać poprzez wykorzystanie własnych możliwości.

Jednym z priorytetowych zadań polityki społecznej Powiatu Nowodworskiego jest aktywizacja osób wykluczonych społecznie oraz integracja społeczeństwa obywatelskiego realizowana m.in. poprzez wsparcie organizacji pozarządowych, działalność lokalnych instytucji publicznych.

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób i rodzin zamieszkujących na terenie Powiatu Nowodworskiego, które zmagają się z wieloma problemami. Takimi osobami są: osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, zatrudnione, które są zagrożone wykluczeniem społecznym a jednocześnie są osobami w wieku aktywności zawodowej, korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej.

Celem strategicznym Programu Aktywności Lokalnej jest:

Podniesienie poziomu aktywności społeczno – zawodowej mieszkańców Powiatu Nowodworskiego oraz lokalnych instytucji na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych problemów społecznych w szczególności problemów dotyczących osoby korzystające z wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz klientów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

REALIZACJA CELU STRATEGICZNEGO JEST MOŻLIWA DZIĘKI SKONCENTROWANIU SIĘ NA REALIZACJI CELÓW GŁÓWNYCH:

I. Aktywizacja wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych wchodzących w dorosłość i ich otoczenie

Realizacja:

1. Wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych poprzez przewidzianą ustawą pomoc finansową, realizację indywidualnych programów usamodzielniania oraz wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Nabycie, uzupełnianie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych – korzystanie z ofert Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Gdańskim.
3. Współpraca między instytucjami na terenie Powiatu Nowodworskiego tj. Ochotniczy Hufiec Pracy, Powiatowy Urząd Pracy, które w swoich zadaniach umożliwiają podniesienie kompetencji zawodowych, a w konsekwencji zatrudnienie.
4. Organizowanie spotkań grup wsparcia dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Wsparcie specjalistów m.in. psycholog, prawnik, socjoterapeuta, pracownik socjalny.
6. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, oraz pomoc w uzyskaniu przydziału mieszkania socjalnego z zasobów gmin/miasta.
7. Współpraca szkół z terenu Powiatu Nowodworskiego z placówką opiekuńczo – wychowawczą „Dom dla Dzieci” w Nowym Dworze Gdańskim prowadzoną przez Fundację „Rodzinny Gdańsk”.

II. Integracja społeczno – zawodowa osób niepełnosprawnych i ich otoczenia

Realizacja:

1. Integracja społeczno – zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana poprzez organizacje pozarządowe (m.in. spotkania i wycieczki integracyjne) oraz poprzez dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
2. Propagowanie i rozpowszechnianie informacji mających na podniesienie poziomu wiedzy osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i uprawnień, służących przywróceniu samodzielności życiowej i aktywności zawodowej poprzez aktualizację strony internetowej, ogłoszeń na tablicach informacyjnych oraz rozpowszechnianie informacji w instytucjach pracujących z osobami niepełnosprawnymi.
3. Współpraca instytucji pomocowych szczebla powiatu i gmin na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Organizowanie konferencji i zajęć integracyjnych poruszających tematykę niepełnosprawności m.in. „Dzień Autyzmu”.
5. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej w celu zapewnienia dostępu do pomieszczeń osobom niepełnosprawnym.

III. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Powiatu Nowodworskiego

Realizacja:

1. Funkcjonowanie na terenie gmin asystentów rodziny, którzy prowadzą pracę z rodziną w celu przezwyciężenia trudności życiowej.
2. Prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu zminimalizowanie dysfunkcji w rodzinie oraz prawidłowe funkcjonowanie i poprawę relacji członków rodziny.
3. Podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie zagrożeń wynikających ze stosowania używek i środków psychoaktywnych oraz zwiększenie świadomości osób uzależnionych poprzez organizowanie pikników profilaktycznych i prelekcji w szkołach.
4. Realizowanie, przez specjalistów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy” adresowanego do osób

opuszczających zakłady karne lub skierowanych przez Sądy Rejonowe bądź ośrodki pomocy społecznej.

5. Ułatwienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz terapeutycznej dla rodzin, które w związku z problemami opiekuńczo – wychowawczymi znalazły się w kryzysie. Pomoc świadczona jest przez ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
6. Współpraca instytucji pomocowych szczebla powiatu i gmin Powiatu Nowodworskiego na rzecz wzmocnienia rodzin biologicznych w pełnieniu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej, która ma na celu jak najszybszy powrót dzieci do rodziny naturalnej.

ZAKOŃCZENIE

Zawarta w niniejszym dokumencie charakterystyka jednych z najważniejszych obszarów życia społecznego mieszkańców Powiatu Nowodworskiego pozwala na stwierdzenie, że realizacja wskazanych w Strategii działań przyczyniła się do poprawienia jakości i warunków życia mieszkańców Powiatu. Z analizy powyższego materiału wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych celów strategicznych mogły przyczynić się do zmniejszenia zjawisk wykluczenia społecznego i wzmocnienia rodzin a także sprzyjają ograniczeniu zjawiska bezrobocia oraz wyrównują szanse osób niepełnosprawnych, co w konsekwencji przyczynia się do spełnienia misji Strategii.

Informacja z realizacji w 2015 roku „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2009 – 2015” stanowi jedynie zarys wszystkich działań skierowanych na rzecz społeczności lokalnej Powiatu Nowodworskiego realizowanych przez instytucje wsparcia społecznego, które swoją działalnością obejmują teren Powiatu Nowodworskiego.

W celu opracowania sprawozdania z realizacji celów określonych w Strategii zostały rozesłane prośby do instytucji wsparcia, bezpieczeństwa, placówek edukacyjnych, ochrony zdrowia a także organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej. Niniejszy dokument powstał na podstawie otrzymanych odpowiedzi oraz na podstawie informacji własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z realizacji programów.

Do przygotowania sprawozdania z realizacji Strategii przyczyniły się:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie;
3. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Drewnicy;
4. Powiatowe Centrum Zdrowia sp. z o. o. w Malborku;
5. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim;
6. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim;
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej;
8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie;
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie;
10. Zespół Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim
11. Zespół Szkół Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim;
12. Stowarzyszenie „Nadzieja i Pomoc” w Nowym Dworze Gdańskim;
13. Fundacja Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Wróć” w Jantarze;
14. Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Nowym Dworze Gdańskim;
15. Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;
16. Fundacja „Sprawni inaczej” w Nowym Dworze Gdańskim.

Dokument opracował i przygotował zespół pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim pod kierownictwem Dyrektora – Doroty Betkier.